

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 230. — ŠTEV. 230.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 30, 1924. — TOREK, 30. SEPTEMBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

OSTRO TRENJE NA KONFERENCI LIGE

V Ženevi je pričela krožiti tajna okrožnica, koje namen je preprečiti ameriško razoroževalno konferenco. — Obstoje Lige je postal naenkrat ogrožen, ker je bil najbolj kočljivi problem zopet izročen podkomiteju. — Načelniki delegacij so se ves dan posvetovali. — Proti amendentu sta tudi Avstralija in Nova Zelandija. — Ozračje je napeto.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

Ženeva, Švica, 29. septembra. — Japonska je prekinila razprave glede vprašanj priseljavanja v Ameriko ter glede politike napram Kitajski.

Vsled tega obstaja nevarnost, da bodo zastoj meseci intenzivnega dela, kojega namen je bil onemogočiti agresivno vojno, dasiravno se nikdar ne omenja resničnega vzroka.

Protokol je more biti danes predložen plenarni seji Lige narodov, kot se je nameravalo, kajti M. Adachi, tu-kajšnji japonski zastopnik, je izjavil koncem dolge nedeljske seje, da je treba izbrisati del člena 6, ki bi omogočil, da se proglasi kot agresivno katerokoli državo, ki bi se ne pokorila ukrepom sveta Lige narodov ter mednarodnega razsodišča.

Da se reši položaj, ki je ogrožal obstoj Lige, je bila zadeva na predlog francoskega delegata, Loucheurja, vrnjena podkomiteju, ob polenajstih zvečer po seji, ki je trajala skoro ves dan. Vsi navzoči so čutili, da je vse odvisno od japonskega amendentu.

Vsakdo se je tudi zavedal dejstva, da se je japonski amendent obrabljal deloma proti priseljavanju Japoncev v Ameriko na eni strani, ter proti politiki napram Kitajski na drugi strani.

Razpoloženje v prvem komiteju, ki mora predložiti amendent v družbi tretjega komiteja, kaže, da je večina članov komiteja proti Japonski. Izvedel sem, da je dal M. Briand Loucheurju naročila, naj glasuje francoska delegacija proti japonskemu predlogu v slučaju, da bi se japonska delegacija ne hotela vkloniti.

Križa je tem bolj resna, ker so se vršili tekom celega dne sestanki med načelniki delegacij, kojih namen je bil izbrisati dramatični vtis, katerega je napravil japonski zastopnik Adachi. Francozom in Angležem se ni posrečilo izpremeniti japonskega stališča, o katerem se domneva, da je posledica direktnih ter odločnih povelj iz Tokija.

Ker sta proti amendentu tudi Avstralija in Nova Zelandija, — ki sta v istem položaju kot Združene države glede japonskega priseljavanja, — je nastopila proti amendentu tudi Anglija, čeprav ni včeraj zvečer še ugotovila svojega stališča.

Senor Fernandez, zastopnik Brazilije, je imel govor v katerem je rekel, da nima Japonska prav, ko skuša prisiliti Ligo, da se umešava v domače zadeve drugih dežel v interesu Japonske. S tem je dal izraza svoji opoziciji proti amendentu.

Razkol je postal očividni, ko je M. Politis, načelnik komiteja, izjavil, da pretiravata tako Adachi kot Fernandez važnost japonskega amendentu. Trdil je, da je protokol dosti močan in da nudi Ligi zadosti prilike za nastop proti napadalni državi, brez zahteve, da se na željo Japonske izbriše par vrst. Vsled tega se je izjavil za Adachijev amendent.

Belgija je sledila in Loucheur je politel k Adachiju, Politisu in Fernandezu ter stavil nato predlog, naj se vrne vprašanje podkomiteju, da se reši najbolj zapleteni problem pred Ligo, — kako namreč ohraniti prijateljstvo Japonske.

Loucheur je stavil svoj predlog brez dvoma v mnenju, da je sestavljen japonski amendent na najslabši možni način, ker bi odvzel Ligi vsako pravico, da posreduje v zadevah, tikajočih se Pacifika. Delovanje Lige ni bilo s tem omejeno na evropske zadeve.

Ozračje na konferenci je postalo skrajno napeto, ker postaja vedno bolj jasno, da lahko pride vsak trenutek do končnega razkola.

VERNA PINCHOTOVA SLUŽKINJA JE UMRLA

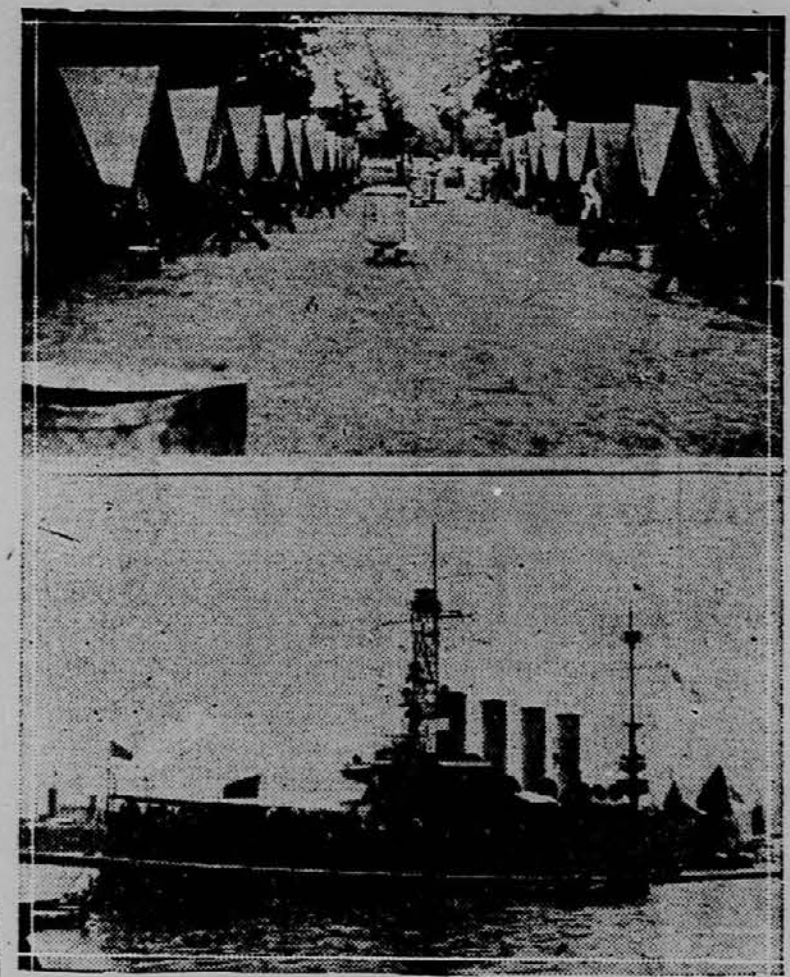
Tri in devetdeset let stara hišnica je bila šestdeset let v službi Pinchota, guvernerja države Pennsylvania.

Milford, Pa., 29. septembra. — V Gray Towers, domu guvernerja Pinchota, je umrla včeraj tri in devetdeset let stara Mary McCadden, ki je bila več kot šestdeset let v službi družine Pinchot ter je nadzorovala sedanjega guvernerja kot otroka. Guverner Pinchot se je pred štirinajstimi dnevi pod-

vrget v tukajšnji presbiterijanski bolnici neznačajni operaciji ter zapustil bolnico en dan prej kot je nameraval, ko je izvedel, da je zbolela njegova verna službenka. Že več dni je bila nezvestna, a ko je čula glas guvernerja, je odprla oči ter vzkliznila: — My boy, my boy!

Ganjena vsled pozornosti, katero ji je izkazoval guverner, ki je ostal ob njeni postelji ter jo tolažil, je postala starka boljše, a v soboto se je bolezen povrnila in ni več se ni predramila iz neznanja, v katero je padla. Pokopana bo v New Yorku, kjer živi njen nečak.

ZA ZAŠČITO AMERIKANCEV NA KITAJSKEM

Ti dve sliki sta dospeli pred kratkim v Ameriko. Zgornja nam predstavlja ameriške mornariške vojake pri Sanghaju, spodnja pa ameriško bojno ladjo "Huron". Ameriški vojaki ščitijo interese ameriških državljanov na Kitajskem.

VELIKA SENZACIJA MALEGA MESTA

Mož in oče štirih otrok je pobegnil s šestnajstletno. Njegov brat je pripravljen žrtvovati se.

Idilično mestce Milburn, N. J., ima sedaj tudi svojo senzacijo. Michael Monahan, uzleden mešanec in kontraktor, je zbežal ter zapustil svojo ženo ter štiri otroke. Istočasno je izginila šestnajst let stara in čedna Mary Spira, hčerka dobrostoječega sosedu kontraktorja, ter se glasi, da sta zbežala skupaj.

Včeraj je bil senzacionalni roman olepšan z zanimivim poglavjem, ko se je oglašil Thomas Monahan, 35 let stari brat kontraktorja, pri čem slednjega ter stavlil ponudbo, da se poroči z deklico, če bi ona odpustila možu pregrešek ter ga zopet sprejela. Thomas pa ni stavljal te ponudbe iz ljubezni do svojega brata, temveč iz ljubezni do lepe Mary, katero je že dalj časa snubil. Priznal je, da ji je podaril \$550 vreden demant-prstan, a ni hotel dati policiji pooblastila, da vloži proti deklici tožbo radi velevatrine.

Odgovor Mrs. Monahan se je glasil, da je izposlovala proti svojemu možu zaporno povelje, ker jo je zapustil.

Mrs. Mary Spira, mati deklice, ni hotela izprva vrjeti, da je njena hčerka pobegnila s kontraktorjem in sosedom ter ne ve, kaj naj si misli o celi stvari.

OSEMNJAST MILIJONOV DOLARJEV PRIMANJKLJAJA.

Zvezni poštni department je imel v zadnjem letu osemnajst milijonov dolarjev primanjkljaja, a ta primanjkljaj je dosti manjši kot je bil kdaj. Poštna uprava ima zaposlenih v celem 353.000 ljudi.

SOVJETSKI FINANČNI STROKOVNJAKI V LONDONU.

London, Anglija, 29. septembra. Sem so dospeli trije ruski finančni eksperti, ki so člani delegacije, katere je sestavila trgovinsko pogodbo. V kratkem bodo izdelane vse podrobnosti nakar bo pogodba podpisana.

POSNEMOVALEC HIGHTA JE PRIZNAL ZLOČIN

Zastrupil je človeka, da se poroči z njegovo ženo. Sedem dni po poroki je morilec priznal oblastom svoj zločin.

Marion, Ill., 29. septembra. — Sedem poleg svoje žene, s katero je bil poročen le sedem dni, je premogel Robert Tate priznal serijski Galliganu in drugim zastopnikom oblasti, da je dal dozo strupa Jody Kerriganu, s kojega vdovo se je poročil dvajset dni po smrti žrtve. Njegovo priznanje je prišlo po dolgem zaslišanju, tekom katerega ga je žena prosila, naj prizna svoj del zarote, katero sta započela, da se iznebita tekmece.

V svojem priznanju je rekel Tate, da se ni izprva brigal za povabila Kerrigana, naj pride k njemu stanovat, ker se mu je zdelo zakonska dvojica preveč pobožna. V Mrs. Kerrigan se je baje le počasi zaljubil in šele aprila meseca tekočega leta je baje postal intimen z njo. Bil je poškodovan v rovu, — je rekel — in po povratku iz bolnice sta se on in Mrs. Kerrigan zaljubila drug v drugega.

Zastrupljiva zarota, — je rekel, — se je privikrat omenilo na tajnem sestanku na nekem pašniku, dve milj od doma Kerrigana, kjer je Mrs. Kerrigan baje zavnila njegov predlog, da ustrelj svojo ženo s puško. Sklenila sta nato preskrbeti si strup, katerega je nato pomešala ona med hrano moža.

Strup je bil ukraden iz neke lekarne v Johnston City.

Sestajala sta se vsaki večer tekom časa, ko je dajala Mrs. Kerrigan svojemu možu strup in vsaki dan jo je baje vprašal glede učinkovanja doz. Kerrigan je umrl v petek, dne 5. septembra. Takoj po pogrebu sta Tate in Mrs. Kerrigan odšla v West Frankfort, kamor sta se preselila par tednov pozneje.

Priznanje Tate-a je izpolnilo priznanje njegove žene.

Coroner McCown je rekel, da bo zaslihanje končano v torek. Vsprito odkritega priznanja se bode dvojica najbrž odpovedala pravici do formalnega urovnega zaslihanja.

POLET KROG SVETA SREČNO ZAKLJUČEN

Ameriški armadni letalci so v Seattle, Wash., zaključili svoj epohalni polet krog sveta, ki je obsegal 27.000 milj. Velikanske ljudske množice so jih pozdravile, ko so zopet pristali na mestu, odkoder so poleteli pred 175 dnevi.

Seattle, Wash., 29. septembra. Ameriški armadni letalci so zaključili svoje zračno obkroženje sveta včeraj popoldne, ko so pristali na Sand Point letalnem polju ob poldveh popoldne po zapadnem času.

Sirene so tulile, ko so leteli avijatiki nad mestom in na tisoče ljudi se je zbralo na letalnem polju, da jih pozdravijo. Med prvimi, ki so pozdravili letalce, je bil major Martin, ki je bil poveljnik poleta v pričetku, a kojega aeroplan je bil razbit v Alaski.

Prvi je pristal poročnik Smith. Njemu je sledil poročnik Wade in nato je prišel poročnik Nelson. Vreme je bilo za polet naravnost idealno.

Ker se je motor poročnika Wade nekoliko pokvaril, so morali letalci pristati v Vancouver, a napaka je bila hitro odpravljena.

Poročnika Arnolda je pozdravila njegova mati in njegova sestra, ki ga nista videli odkar se je napotil na potovanje krog sveta.

Posebni pozdravni komitej je sprejel letalce, a radi bučnosti sprejema so se omejili sprejemni govori na izreke: — Nas veseli, da ste zopet tukaj.

Poročnik Smith se je zahvalil vsem članom komiteja in letalci so nato odšli na krov privatne jachte, kjer jim je bil prirejen banket.

Med ladjami, ki so v pristanu čakale prihoda letalcev, se je nahajal tudi kanadski rušilec "Patrician", kojega častniki so dobili od svoje vlade naročilo, naj izreče čestitke Canade.

Devet armadnih in mornariških aeroplanov s Sand Point letalne polja se je dvignilo v zrak pred prihodom letalcev, da nastopijo kot častno spremstvo.

Po posvem neformalnih cerimonijah so se odpeljali letalci v Madison Park, kjer jih je pozdravila ljudska množica nekako pet tisoč ljudi.

Vojni tajnik Weeks je rekel v svojem nagovoru:

— Privikrat v zgodovini je bila izvojevana zmaga nad zrakom, preko nezačrtane zračne poti nad Pacifikom, preko tajfunskih ozemelj Japonske in Kitajske, preko zgočee vročine in tropičnih nalivov Indokine, Burme, Sijama in Indije. Po sorazmerno varnem potovanju preko Evrope ste se vrnili v domačo deželo preko ledenih ozemelj podarktika ter napisali s tem povest, ki bo vzbujala domišljijo starih in mladih, dokler bodo znali ceniti ljudje človeške uspehe.

— Polet potrjuje nepobitno, da moramo ojačiti svoje sile v zraku. Dokazuje tudi, da je treba trgovske avijacije, ki naj bi bila nekak panog zračne obrambe dežele. Eden največjih uspehov vašega poleta je bil, da je spravil v tesnejši stik družino narodov.

ZR-3 BO NASTOPILO PRIHODNI TEDIEN SVOJO VOŽNJO.

Lakehurst, N. J., 29. septembra. Sredi prihodnjega tedna bo odplul proti Združenim državam največji vodilni balon ZR-3, katerega je napravila neka nemška tvrdka za Združene države.

Na Atlantskem oceanu bo razpostavljenih več ameriških bojnih ladij, ki bodo v službi potrebe priskočile balonu na pomoč.

NAJNOVEJŠE IZ VOLILNE KAMPANJE

Predsednik Coolidge bo imel v Washingtonu značilen govor. — Republikanski kandidat za governersko mesto v državi New York je začel s svojo kampanjo. — Na tisoče žensk je poslušalo izvajanja La Folletteve žene. Vlada ima dvojno mero: ena za milijonarje, drugo za navadne ljudi. — Poskusna glasovanja.

Washington, D. C., 29. septembra. — Prihodnjo soboto bo imel predsednik Coolidge pri otvoritvi spomenika prve divizije ameriške ekspedicijske armade glavni govor. Pričakovati je, da bo v tem govoru razpravljal o mozemski politiki sedanje administracije in da bo obrazložil svoje nazore glede armade in mornarice.

Robert H. Mainzer, častni načelnik požarne bramb in demokrat, je izjavil, da bo glasoval za Coolidge-a in Non-Partisan Ligo. Trdil je, da je na svojih potovanjih po deželi ugotovil, da bodo storili isto trgovci cele dežele, ne iz strankarskih obzirov, temveč raditnega, "ker vidi v Coolidge-u moža, ki bo znal zastopati njih interese v Washingtonu".

Oyster Bay, L. I., 29. septembra. — V svoji hiši, približno pol milje od hiše svojega očeta, kjer je bil rojen, bo sprejel Theodore Roosevelt mlajši oficijelno sporočilo, da je bil nominiran kot republikanski governerski kandidat. Sedaj izdeluje svoj pozdravni govor ter je povabil na slovesnost vse prebivalce Oyster Baya, katere pozna že od nekdanj.

Mountain Lake Park, Maryland, 29. sept. — Od vseh strani, iz mest in poljedelskih okrajev so prihitele včeraj popoldne ženske, da slišijo govoriti Mrs. La Follette, ženo predsedniškega kandidata. V svojem govoru, ki je trajal celo uro, je napadla Mrs. La Follette prav posebno carinski tarif, ki je imel za posledico, da so cene življenjskih potrebščin poskočile, vsled česar je izgubil dolar svojo nekdajno vrednost.

Rekla je med drugim: — "Imamo prometni monopol, monopol za živila, jeklarski monopol, denarni monopol, kreditni monopol — in vsa ta bogastva se nahajajo v rokah par oseb protipostavno, ker je to mogoče doseči le z izkoriščanjem mas. Proti tej zvezi se bori senator La Follette.

"Vlada, ki jemlje za ramen multimilijonarjev davke, katere bi morali plačevati primerno svojemu bogastvu, nprtuje ista davčna bremena drugim ter slabša s tem njih eksistenčne pogoje."

Prav v zadnji uri se je skušalo preprečiti zborovanje, ker so metodisti izjavljali, da se ne sme vršiti v nedeljo nikako politično zborovanje. Zborovanje pa se je kljub temu vršilo.

Številna poskusna glasovanja, katera so vprizorili listi, kažejo, da pride senator La Follette takoj za predsednikom Coolidge-om, dočim zastaja demokratični kandidat Davis daleč zadaj.

To je skrajni pomembno za razpoloženje, ki prevladuje v deželi.

PROTIFAŠTISTOVSKA ORGANIZACIJA.

Pariz, Francija, 29. septembra. Komunisti, ki so pribežali iz Italije sem, so ustanovili organizacijo rdečesrajčnikov, ki je naperjena proti fašistom.

Včeraj so priredili po pariških ulicah veliko parado. V vsakem

oddelku jih je bilo po sto, vsi oblečeni v rdeče srajce. Pred vsakim oddelkom je stopal zastavonoša. Na zastavah so bili napis: "Leninova stotinja", "Trockijeva stotinja" itd.

**ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH.**

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:
JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$15.00 2000 Din. — \$29.80 5000 Din. — \$74.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75
300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opatiji in Zadru.

Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se vsikrat in naprej. Zato je treba, ko nam pošiljate denar, nam povedati, na kateri ceni tistega dne, ko nam pride pošiljate denar v roka.

**POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V
NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-**

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687.

GLAS NARODA

SLOVENE DAILY

Owned and Published by

Hugens Publishing Company
(A Corporation)

PHAM SAKSER, President

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Ca nalo vso volja list na Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanada	Za pol leta	\$3.50
Ca pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznike.

Dopis, brez podpisa in osebnosti se ne prijemlje. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri sprejemih krajov naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeli bivališče nasna ni, da hitreje najdemo naročnika.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2278

TRADES UNION

LABOR COUNCIL

NEW YORK CITY

ČEDNE PRIČE

Zvezni senator Wheeler, ki kandidira za podpredsednika na progresivnem tiketu je svoj čas obtožil generalnega zveznega pravdnika raznih svinjarij in s tem povzročil, da je bil po dolgotrajnem kolebanju in cincanju zvezni državni pravdnik Daugherty tudi odstavljen.

Sedaj se Daugherty izgovarja, da mu je bila storjena velika krivica in da je postal žrtev dobro zasnovane zarote.

V podporo svoje trditve navaja v glavnem dve priči. Gastona B. Meansa in George-a Remusa, večkratnega milijonarja, katerega se drži priimek "kralj butlegarjev".

Oba, tako Means kot Remus, sta javnosti predobro znana.

Means ima še osdeseti dve leti ječe. To kazen je pa s pomočjo svojih vplivnih prijateljev na visokih mestih vedno uspešno odganjal od sebe.

Remus je zaprt v Atlanti in ima sedeti nekaj manj kot dve leti. Kazni seveda ne bo nikdar popolnoma odsele, ker ima Daugherty pri justičnem departmentu še vedno dosti dobrih prijateljev.

Remus je kriv še treh prestopkov. Te tri obtožbe so bile pa naenkrat umaknjene po direktnem naročilu iz Washingtona.

Pomočnica generalnega pravdnika, ki je bila že začasa Daughertyja v justičnem departmentu, je naročila, zveznemu pravdniku v Cincinnatiju, naj obtožbe umakne, češ, da je Remus že dovolj kaznovan.

Pismo je bilo pisano dne 17. julija.

Sredi avgusta je pa poslal Remus iz jetnišnice izjavo, v kateri je preklical vse, kar je izpovedal meseca aprila proti Daughertyju pred senatnim preiskovalnim odborom.

Z umaknjenjem treh obtožb pa ni Remus še dovolj plačan. Daugherty ve predobro, da je Remus zmožen preklicati svoj preklie.

Razen omenjenih treh obtožb je naperjenih proti Remusu še pet ali šest drugih. Toda zaenkrat sodišče še ne omenja.

Ako bo Remus priden in bo držal jezik za zobmi, bo vse lepo zaspalo. Ako se bo pa začel protiviti in tako klepetati kot je klepetal svoj čas pred Wheelerjevimi senatnim odborom, mu bodo Daughertyjevi zavezniki z nadaljnjimi obtožbami zavili vrat.

Remus je z Daughertyjevo vednostjo sleparil s prohibicijskimi permitti ter si nagromadil silno premoženje. Svojevoljno je diktiral prohibicijskim oblastim ter delil iz tega izvirajoče dobičke s svojimi prijatelji. Pravica se je v tem oziru popolnoma držala svojega gesla in je res imela ves čas zavezane oči.

Iz sedanjih Daughertyjevih in Remusovih manipulacij je pa razvidno, da se razmere pri nekaterih washingtonskih uradih niso popolnoma nič izboljšale.

Od zavednega dela volilcev Združenih držav je odvisno, če bodo tudi še po novembarskih volitvah trpeli tak škandal.

Dopis.

San Francisco, Cal.

Preteklo je že precej časa, odkar nisem čital nobenega dopisa iz daljnega zapada iz krasne Californije, zatoraj prosim uredništvo, da mi odstopi malo prostora v obče priljubljenem listu "Glas Naroda".

Zapustil sem Cleveland, Ohio, pred štirimi meseci. Opazoval sem tam delo rojakov, njih izobrazbo in njih poštenost za napredek slovenskega naroda. Kako krasno slovenske petje se sliši v Clevelandu, vidi se umetniško prirejane dramatične igre, in mili glasi iz glasovirja, katere je izvajal naš slovenski pesnik in skladatelj Mr. Zorman, ostanejo vsa komur v spominu.

Spominjali so me mladeniških let, ko smo z radostjo poslušali potrkavanje zvonov. Človek, akoravno že star, se mora zdravit, polen. Odobravanja ni bilo končati, ako glasi krasno petje slo-

venskih pevskih društev v Clevelandu.

Njih Slovenski Narodni Dom je kras slovenski naselbini. Z njim so dopolnili popolnost in pokazali drugim, da je tudi slovenski narod napreden, delaven in vpoštevjan vredn. Ne bom pozabil nikoli govorov mestnih očetov ob otvoritvi doma, kako so vpošteviali Slovence.

Predolgo sem že v Clevelandu s svojimi mislimi, ker osebno se nahajam v San Francisco.

Dragi čitatelj, tudi tukaj sem našel nekaj sličnega. Tu imamo izobraževalni in dramski klub "Slovenija", katerega je program "vse za napredek slovenskega naroda".

Vrlo so nas iznenadili z zadnjo igro "Zdravnikov strežnik". Nastop igralcev je bil umetniško popoln. Odobravanja ni bilo končati, ako glasi krasno petje slo-

Tovariši kadilci, to je pribito dejstvo!

"Zadnjo noč sem igral poker in sem z zanimanjem opazil, da je pet izmed sedmih igralcev kadilo HELMARS. Oni baš tako cenijo dobro cigareto kot jaz, in naravno izbero HELMARS."

Če niste nikdar kadili turškega tobaka, ne veste, česa pogrešate. HELMAR turške cigarete vsebujejo čisti turški tobak ter vam bodo dale veselje in užitek z vsakim pogledom. HELMARS so v Ameriki cigarete največje vrednosti.

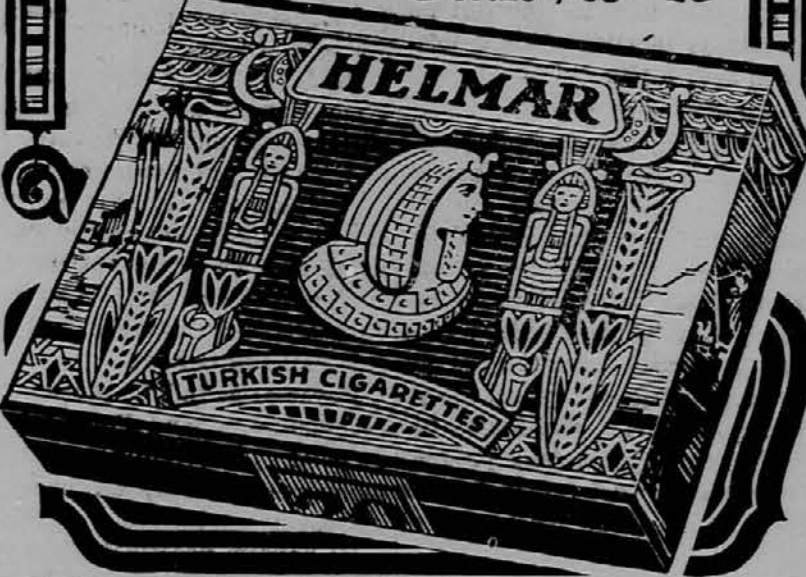
HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepokastih škatljah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

Anarquis

Izdelovalci prvovrstnih turških in egiptovskih cigaret na svetu.

BOXES of 10 or 20

Jaz sem mislil, da sem v Clevelandu.

Tu v San Francisco ne čutimo brezposelnosti.

Sedaj v septembru imamo dosti dela z grozdem, katero je precej poceni. Stiskamo kar se najbolj da, samo da bo več župe. Tudi sadje bo kmalu vse suho in v kane spravljeno. Seveda, sprejeli bomo do 12. oktobra in do takrat bo že bolj rezko, in bo tudi morda že kiki.

Do tistega časa bo menda tudi prvi dež.

Klub "Slovenija" priredi veselico v nedeljo zvečer 12. oktobra 1924 v Eagles Auditorium, 275 Golden Gate Ave.

Na programu je veseloigra "Trije ptički". Petje: "Pogled v nedolžno oko", moški zbor. "Divja rožica" in "Venček narodnih pesmi", ženski dvospev. Zatem bo splošna zabava in ples.

Toraj dragi rojaki v San Francisco in okolici! Klub "Slovenija" nam nudi mnogo zabave. Izpolnimo svojo dolžnost! Pridite vsi k tej zabavi, ker namen kluba je izvrsten. Člani se trudijo samo za ugled in povzdigo slovenskega naroda na daljnem zapadu v San Francisco.

Namen kluba je, da se začne zbirati denar za gradnjo že zdavnaj potrebnega Slovenskega doma.

Toraj dragi rojaki, vcepimo si v srce, da smo tudi mi v San Francisco Slovenci, da tudi mi hočemo pokazati drugim narodom, da smo taki kakor oni na izhodu, ki so vpoštevani od vseh drugih.

V San Francisco imamo štiri lebre stojajoča društva, katerega mu ne potrebujejo svoj dom. Zanimajo se za to idejo. V slovi začnimo in z slovi in dobro voljo lahko naredimo dober temelj. Ako se vsi udeležimo zabave "Kluba Slovenija", gotovo imamo dober začetek.

Približujejo se predsedniške volitve. Čitam v slovenskih časopisih, da delavci so vsi za La Folletta.

Čas je že, da se opusti tiste stare kapitalistične stranke, ker v njih ni nič dobrega za delavca.

Toraj je že čas, da volimo z novo stranko za La Folletta. Mogoče bo boljše, slabše pač ne more biti.

Tu v San Francisco bo 5. oktobra velika katoliška parada. Zastopane bodo vse fare katoliških narodov. Tudi mi Slovenci in Hrvatji imamo skupno faro pod nadzorstvom dobrega in milega očeta, ki v resnici skrbi po očetovski za svoje farane. Nimamo nobenih katoliških obveznosti pri društvih, ali vsako posamezno društvo je ugodilo želji Father Turka ter vzpodbujalo svoje člane, da se vsak udeleži korakanja.

Toraj Slovenci in bratje Hrvati, udeležimo se vsi! Naj nas ne bo sram, saj nas je rodila katoliška mati.

Najlepše pozdrave vsem Slovenim, tebi Glas Naroda pa želim najboljši uspeh. V resnici je Glas Naroda meni najbolj ljub list v Ameriki, katerega bi morala imeti vsaka slovenska hiša.

Joseph Fabian.

Peter Zgaga

Ameriške ženske iz takozvane visoke družbe si večkrat marsikaj privoščijo.

Pogosto se čita, da katere pušči svojega bogatega moža in pobegne s svojim soferjem.

— Ubogi mož, — pravijo ljudje, ko čitajo poročilo. — Tako lepa je in mlada in sedaj bo moral biti revež sam.

Jaz pa pravim: Mož naj Boga zahvali. Toda soferja naj se Bog usmili.

Zadnjič bi se bili zopet kmalo malo počesali v dvorani pod slovensko cerkvijo na Osmi.

Kot je bilo že ponovno omenjeno — je tam nevaren prostor.

Vsa molitev v prvem štuksu ne odtehta škandalov, ki se dogajajo spodaj.

Skopemu rojaku je žena nevarno zbolela.

Hodil je krog nje s skodelico juhe ter ji juho ponujal na žive in mrtve.

— Le popij, saj je dobra. Solil res nisem nič, ker pravijo, da je zate boljša neslana.

— Ne morem, ne morem. — je vzdihovala žena.

Se nekaj časa je silil rojak, potem je pa sam pri sebi sklenil:

— Bom pa župeco posolil in bom jajček vanjo ubil, pa bom sam skušal popiti.

Sedaj je napočil čas, ko se v Downtownu ne govori več o durcath, pač pa o galonah.

Nekateri ga bodo imeli več, nekateri manj, za nekatere ga bosta pa Italijan in Jud naprešala.

Opravljalost je grda stvar, pa je kljub svoji grdobi včasih originalna.

Zadnjič je prijateljica takole opravljala svojo prijateljico:

— Da vam povem, bila sem pri nji, pa sem kmalu šla. Nisem mogla več prestajati. Tako strašno smrdi in njenem stanovanju. Nič ni pomito, nič ni poribano. Vse naskrži, vse v neredu. Stenice pa toliko, da uši kar po stenah lezejo...

V Brooklynu se je osnoval nov slovenski kvartet.

Malo zastran slovensko pesmi, malo zastran maušelnja.

Skoraj bi rekli, da več zastran maušelnja in malo zastran slovenske pesmi.

To je z gospodarskega stališča popolnoma pravilno. Na ta način se bo že vsaj enemu ali dvema pevski vaji izplačala.

Marsikatera ženska se ne more poročiti, kljub temu, da je njena preteklost čista in bela kot sneg.

Čistost in belina preteklosti pa ne odgovarjata.

Deviška in čista ženska se ne more v marsikaterem slučaju zato poročiti, ker je njena čista in deviška preteklost predolga.

Samo zakonski mož zna ceniti vrednost zakonskega življenja. Žal, da je tedaj že prepozno.

Vse je že poskušal Koverta, ena stvar je pa zanj pretežavna in preveč rizikantna: sklicati katoliški shod v clevelandskem narodnem domu, stopiti na oder ter odgovoriti na vsa vprašanja, ki bi mu jih stavili radovedni rojaki.

Odgovarjati na vprašanja, ki bi mu jih stavili taki rojaki, ki se spominjajo kakih petnajst let nazaj.

Najlepše pozdrave vsem Slovenim, tebi Glas Naroda pa želim najboljši uspeh. V resnici je Glas Naroda meni najbolj ljub list v Ameriki, katerega bi morala imeti vsaka slovenska hiša.

Joseph Fabian.

Grozdje!

Rojaki, ki boste rabili cele kare grozdja to jesen, obrnite se za cene in druge podatke nam, predno naročite od tujcev. Naslovite:

A. J. TERBOVCE
2231 Chestnut St.,
San Francisco, Calif.

Jugoslavanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednosta

Inkorporirana 1. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 413 — 18th Ave., East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 203 American State Bank Bldg., 606 Grant Street at 6th Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4222 Washington Street, Denver, Colo.

Porečni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priobče naj se pošila na predsednika porečnega odbora. Trošnje za sprejem novih članov in bolnišnice spricevala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristan. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bilžnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Himen.

V Kamniku se je poročil orožniški kapitan Vitko Modic z Klavdijo Milohojca, hčerko višjega finančnega svetnika v Ljubljani. V Mostarju poročnik Vilibald Premrov-Premerslein z Vero Vrhune, hčerko tamkajšnjega višjega sodnega svetnika. V Ljubljani pa strojni inženjer Ivan Vidic z Maro Tramo.

V Sarajevu se je poročil te dni naš rojak Rasto Zemljic, železniški uradnik, z gospico Marijo Tomazič.

Smrtna kosa.

V celjski javni bolnici je umrl dne 13. sept. Martin Kračun, trgovec v Žrečah pri Konjicah v starosti 54 let.

Ker se je hotel na vsak način izučiti v enem ali drugem obrtu, je ušel od svojih starišev v Valburgi pri Smledniku 13letni Ivan Zajc. Klátil se je nekaj dni po Ljubljani ter iskal zaslужbo. Ker pa se je zazdel nekemu stražniku sumljiv, je bil aretiran in odpravljen v svojo domovinsko občino.

Kratko veselje.

Te dni okrog 9. zjutraj je telefoniral policijskemu ravateljstvu iz Št. Vida nad Ljubljano ekonomsko škofjanskega zavoda Markoč, da se je izvršila v zavodu v ponedeljek popoldne večja tatvina. Nekdo je bil aretiran in odpravljen v svojo domovinsko občino.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VASE PRIHRANKE

katere ste se odločili obrestonosno naložiti, najkasneje do —

1. oktobra t. l.

da jih zamoremo od tega dne naprej obrestovati.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NARODNE IGRE V OREGONU

Narodnih cowboyskih iger v Oregonu se je udeležila tudi lepota Josie Sedgewick iz Los Angeles. Poleg nje je cowboyski šampion Tommy Grimes.

Par koristnih nasvetov.

Gospodinja na trgu.

V velikih mestih je gibanje v tržnih prostorih pod strogo kontrolo policije, drugače pa je to v manjših krajih. Toda kljub strogi kontroli se tudi za hrbtom stražnika glede marsikaterih nepravilnosti, ki jih skrbna gospodinja ne sme prezreti.

Posebno na prutino in rihe je treba paziti. Koliko se te uboge živali včasih mučijo. Vede, cenjena gospodinja, da žival, ki pogine po dolgih prestanih mukah, daje manj vredno meso.

Ako kupuje gospodinja pri njej neznanih osebah — to velja zlasti za sirovo maslo, sadje itd. — naj prodajalec skrbno motri. Ni vseeno, kje dobimo blago, katero vsaj deloma sirovo zaužijemo. Umazane košare, škafi, obleka ter umazane roke naj gospodinja pri nakupovanju vedno svare, pa če je cena še tako nizka. Kako lahko se na ta način prenese bolezenski bacil!

V pekarnah in mesarijah naj vsaka gospodinja strogo pazi na to, da se jestvine ne prijemljejo po nepotrebnem. Sploh ne kupujte v trgovinah, ki niso dovolj čedne! Ako je tehnična tako postavljena, da ne moreš slediti tehta-nju, pretehtaj kupljeno blago doma še enkrat. Pritožba je tu popolnoma na mestu, če bolje pa je, da se takih trgovin ogiblje. Na-

bo Eglaua za modeliraje, v kateri so pozneje našli truplo umorjenega. Ko je prišel po stopnjicah navzdol, mu je prišel nasproti Eglau in razgovarjal se je par minut s tovarišem, predno je odšel na lunč, hkar je odesl Eglau v svojo delavnico.

Professor Elmendorf je bil odsoten komaj eno uro. Malo pred eno se je vrnil v svojo sobo v tretjem nadstropju ter ostal tam, najprvo sam, nato pa v družbi par učencev, do poltretje ure, ko je izvedel, da je bil Eglau umorjen.

Zagotovil je, da bi bilo nemogoče, da bi se završil kak boj v hobi nad njim, ne da bi slišal dotični šum. Opozoril je na mir, ki vlada v poslojpu, v katerem je polno gluho-nemih. Rekel je, da je moral biti izvršen umor v kratkem času par minut po dvanajsti in par minut pred eno.

Pomožni okrajni pravdnik Oliver je izvedel, da so prihajali trgovci s slikami že več let neovirano v sobe profesorja Eglaua, ne da bi se kdo brigal zanje. Tudi učenci so lahko hodili po stopnjicah gorindol, ne da bi vzbudili kak sum. Celo popolni tuji bi lahko dospeli v prostore tekom opoldanskega odmora, ko so bile stopnjice zapuščene.

Edino jasno dejstvo je bilo, da je moral Eglau umoriti človeka, ki ni vnaprej zasnoval svojega dejanja ter se poslužil prvega orožja, katero je našel v ateljeju.

(Koniec sledi.)

Zagonetno, toda resnično.

Skrivnost gluho-nemnice.

Četrta na tri popoldne dne 10. februarja 1896 je bilo nekako petdeset otrok v risarskem razredu gluho-nemnice na 67. cesti in Lexington Ave. v New Yorku. Ti otroci so dajali izraza svojem nemiru s raznimi znaki s prsti. Učitelj risanja, profesor Max Eglau, ki je bil drugače uzor točnosti, se ni prikazal.

Krog poltretje ure je prišel šolski superintendent, dr. David Green v razred, izvedel o čudni odsotnosti Eglaua ter odhitel nato v četrto nadstropje, kjer se je nahajal ateljeje umetnika. Ateljeje je bil prazen. Dr. Green je šel skozi sobo ter hotel stopiti v sosednjo, v kateri je profesor modeliral iz krita ter poučeval že bolj napredovane gojence. Pri vratih je dr. Green preplašen obstal.

Pred vratni je ležalo na tleh, v mlaki krvi, truplo starega slikarja in kiparja, ki je brez dvoma umrl nasilne smrti.

Dr. Green je pitpal za žilo ter spoznal, da je vsaka človeška pomoč zaman. Nato je pobegnil po stopnjicah navzdol, obvestil dva nadaljna učitelja, poklical zdravnika ter obvestil tudi policijsko postajo, ki je oddaljena le pol bloka. Par minut pozneje so bili policisti in coroner na licu mesta in kmalu nato je dospel poročevalec ter pomožni okrajni pravdnik, Frank Oliver, da uvede formalno preiskavo.

Niti malo dvoma ni moglo biti glede načina, kako je našel Eglau svojo smrt. Neki sovražnik se je splazil iz prvega prostora, v katerem se je skrival za neko nedovršeno oljnatno sliko, neopažen za profesorja ter mu zadal silen udarec po glavi. Eglau je omahnil nazaj ter hotel poiskati zavetja pred morilecem v modelirski sobi, a morilec mu je sledil ter ga pobil na tla z močno železno ročno lopato kot se jo rabi za mešanje ilovice in leseno nogo stola, katere se je posluževal Eglau, kadar je hotel drobiti mavce.

Oba ta morilna instrumenta sta ležala poleg trupla ter sta bila pokrita s krvjo. Držalo se jih je tudi par sivih las z glave profesorja. Nekaj krvi na tleh ateljeja je kazalo, da je bil prvi napad izvršen tam. Morilec je šestkrat udaril svojo žrtev po glavi.

Razven krvave lopate ter lesene noge ni našla policija nobenega nadaljnega sledu, z izjemo polovice manjšega gumba, ki je ležal nekoliko vstran od trupla. Na licu mesta je bilo sicer nebroj odvisov prstov, a sistem Bertillo-na je bil takrat še nepoznan new-yorski policiji in vsled tega se ni pripisovalo tem odvisom nikake važnosti glede zasledovanja zločinca.

Umor profesorja Eglau je vzbudil sicer velikansko senzacijo, a je bil od prvega početka skrivnost, koje rešitev se je zdelo nevrjetna. Življenska zgodovina in značaj umorjenega nista nudila niti najmanjše opore glede možnega motiva.

Eglau je bil pred več kot sedemdesetimi leti rojen v Nemčiji ter je študiral v Monakovem. Kot mlad mož je prišel v Ameriko ter je deloval več kot pet in štirideset let kot umetnik in kot učitelj v občinskih šolah. Šest indvajset let je bil v stiku s Cooper zavodom ter je bil prijatelj Peter Cooperja in Abrahama Hewitta, ki sta ga v vsakem oziru protežirala ter bodrila. Poročil se je z ljubico iz mladih dni in stari par je živel že dolga leta mirno in srečno na St. Marks Place.

Prvič: — V gluho-nemnici je bilo šeststo učencev, med katerimi jih je bilo približno petdeset, ki so bili že odrasli in močni, da bi lahko izvedli morilni napad na starca. Nekatere med njimi so bili mogoče abnormarno ali subnormalno razviti. Mogoče je bilo tudi, da je več gojencev sklenilo spraviti profesorja s poti, v katerem slučaju bi se celo dejanje su kalo krog duševne nedozorelosti in nesposobnosti.

V drugi vrsti je imel profesor Eglau že več let stranski zaslužek s slikanjem in prodajanjem svojih lastnih slik. Nekatere te slike so kupili trgovci z umetninami, druge pa krošnjariji. Domnevalo se je tudi, da je izdeloval Eglau kopije slavnih mojstrov ter jih prodajal trgovcem drugega ali tretjega reda. Preprič z nekim takim trgovcem je mogoče dovedel do morilnega dejanja.

Tretjič: — Eglau je živel skrajno skromno ter si prihranil denar. Znano je bilo, da ima vloge v številnih bankah, da pa je nosil s seboj večje svote denarja, ker ni zaupal bankam. Vsled tega je bilo mogoče, da je bil rop motiv dejanja in to teorijo je vsaj na videz potrjevalo dejstvo, da je izginila njegova listnina, v kateri so je baje nahajalo najmanj sto dolarjev.

Četrtič: — Oblasti so bile pripravljene videti v zadevi Eglau ponovitev tragedije Webster Parkman, ki se je završila približno petdeset let poprej v Bostonu. Prof. Webster s Harvard Collegeja je umoril dr. Parkmana, bogatega zdravnika iz Bostona, ker ni mogel Webster plačati dolga ter mu je Parkman zagrozil, da ga bo razkinal. Webster je skušal umoriti truplo umorjenega v peči laboratorija, a tam so vendar našli del trupla. Ugotovilo se je, da je imel Eglau navado izposojati prijateljem in tovarišem denar, katerega je nato iztirjal z veliko energijo, pogosto s pretnjami. Mogoče je bilo, da ga je umoril iz istega motiva eden njegovih upnikov, prav kot je storil to profesor Webster.

Okrajni pravdnik je dal najprej prijeti tri najstarejše gluho-nemne učence, o katerih je domneval, da so imeli vzrok sovražnosti svojega učitelja. V žepu enega teh mladičev so našli drugo polovico manjšega gumba, katerega so našli na tleh, poleg trupla. Par dni se je splošno domnevalo, da zadostuje to za obdolžitev mladeniča, a slednji je trdil, da je izgubil polovico gumba že par dni poprej, da ni bil ob domnevanem času umora sploh v poslojpu in da lahko dokaže alibi. Uvedena preiskava je dognala, da je vprašal mladič na dan umora več svojih tovarišev, če so mogoče videli izgubljeni del gumba in da ni mogoče ovrči njegovega alibija.

Nato so pričele preiskovati o blasti kretnje Eglaua malo pred smrtjo.

V jutru dne 10. februarja se je napotil profesor na Bowery Savings Bank, kjer je dvignil sto dolarjev. Pozneje je obiskal svojega svaka, John Zinka, na deveti cesti ter mu pokazal denar s prpombo, da ga hoče naložiti v neki drugi banki, ker banke ob časa lo časa propadejo in ker ni pametno imeti ves svoj denar na istem mestu. Zink je pripovedoval, da je utaknil stari mož ban-kovce v majhno denarnico, kateri je nato spravil v notranjosti svojega telovnika. Zadnjikrat je videl Zink svojega sorodnika pozno zjutraj.

Nato so videli Eglaua par minut po dvanajsti uri. Vsi razredi zavoda za gluho-nemne so bili odpuščeni ob dvanajstih. Učenci, ki so stanovali pri svojih stariših, so se napotili domov, dočim so odšli iz zavoda stanujoči učenci v obednico in od tam na igrišče. Par minut po dvanajstih je zapustil neki Elmendorf, nedoljni učitelj na zavodu, svojo sobo v tretjem nadstropju poslojpa, direktno nad so-

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PIMENOSTNI IZPIT ZA NOVE VOLILCE

Vsi oni volileci države New York, spričevalo, velja ta izpit za vselej ki bodo 4. novembra imeli privrkat v bodočnosti.

Pravice oddajati svoj glas na splošnih volitvah, morajo znati, da v tej državi obstoji zakon, ki zahteva od novih volilcev da znajo čitati in pisati, ako hočejo voliti. Za časa registracije ali, kjer ni registracije, na dan volitve morajo dokazati svojo pismenost: 1) potom diplome vsaj osmorazredne ljudske šole z angleškim učnim jezikom ali 2) potom spričevala o pismenosti (certificate of literacy), ki ga ljudske šole izdajajo volilecem na podlagi enostavnega izpita.

Zakon zahteva ta dokaz o pismenosti le od onih volilcev, ki so po 1. januarju 1922 postali sposobni glasovati v državi New York. Kdor je imel volilno pravico v državi New York pred 1. januarjem 1922, ni novi volilec v zmislu tega zakona, tudi če se ni še nikdar vedeževal volitev, in se od njega ne zahteva nikak dokaz o pismenosti.

Kdor se ne more izkazati z diplomom dovršene osmorazredne ljudske šole z angleškim učnim jezikom ali s spričevalom, da je dovršil kak tečaj v angleščini, ki odgovarja vsaj šestemu ljudskošolskemu razredu se mora podvreči posebnemu izpitu. Oproščeni so oni, ki ne morejo čitati ali pisati radi fizične onesposobljenosti.

Velika večina tujerodcev, ki so novi volileci, nima zgornjih spričeval in se mora zato podvreči izpitu, ako naj hočejo izvršiti svojo volilno pravico. Ta izpit je dokaj enostavna stvar. Osvetleja v tem, da novi volilec prečita na tih kakih sto besed in potem pismeno odgovori na osem ali deset enostavnih vprašanj, ki se naslanjajo na ravnokar prečitano čtivo. Ves izpit je v jako enostavni angleščini in odgovore vsakdo že uganje iz tega, kar je poprej prečital.

Pismenosti izpiti se vršijo v ljudskih šolah. V mestu New York se bodo vršili vsaj dva dni v tednu pred registracijo in v drugih mestih v četrtek pred dnevom, označenim za registracijo; nadalje vsaj še dva druga večera med 7. ure in 9.30 pred zadnjim dnevom registracije. V občinah, kjer ni predpisana osebna registracija, se bodo izpiti vršili nekaj tekom dveh tednov pred volilnim dnevom.

Kdor je presta! izpit, debi v roke spričevalo o pismenosti ožroma mu ga pošljejo po pošti par dni kasneje. Kdor ni prvič prestal izpita, sme ga ponoviti kak drug dan. Tudi če je drugi propadel, sme ponoviti izpit prihodnje leto in vsako nadaljnje leto. Čim si je kandidat priskrbel pismenostno

Za spravljanje mleka in smetane so najbolj priporočljive steklenice s širokim vratom, ki se trdno zapre, ker se jih laže hladiti. Majhne množine krompirja in sveže sočivje se drže najbolje na zračnih policah. Konzerve ne smejo biti na pregorkih mestih, ker se skisajo, pa tudi ne na prehladnih, ker se istotako pokvari. Limone in pomaranče ostanejo dolgo sveže, ako jih vtaknemo v metlo iz dračja. Moka, sladkor in suho sočivje so najbolj spravljivi v lesenih ali pločevinastih zabojih. Oljčno olje ostane sveže in čisto, ako mu dodamo žlico soli. Sol se vleže na dno steklenice in vzame nečistost olja nase. Marmelade in sadje je veliko ceneje, ako jih kupimo v večji množini v čebričkih.

V shrambi je treba paziti na izredno snago. Nikdar ne smemo pustiti v nji starih jedil, ki imajo že duh, ali neumite steklenice itd. Police in tla morajo biti poribana vsak teden z vročo vodo, v kateri je raztopljena soda. Priporočljivo je tudi, da se shramba vsako leto enkrat izčvepla, v kar jo moramo seveda popolnoma izprazniti. Žvepleni hlapi uničijo vse bacile, povzročitelje gnilobe in vse smrčes ter njegovo zalogo hitro in temeljito.

volilce. V teh drugih državah izpit obstoja nadvadno v tem, da mora kandidat prečitati na glas nekoliko besed iz federalne ali državne Konstitucije. Pismeni izpit obstoja v tem, da kandidat zapiše svoje ime ali pa da prepíše par besed ali pa da napiše, kar se mu narekuje. Nobeden izmed teh izpitov ne zahteva, da mora kandidat razumeti, kar je prečital.

Strašna nevihta v Nemčiji.

Te dni je divjala v raznih krajih Nemčije strašna nevihta, ki je povzročila ogromno škodo. Okoli Steitina je napravilo neurje velikansko škodo. Podrtih je več hiš, este so ponekod popolnoma nerabne. Udril se je tudi del strehe palače vzorčnega velešajma; blago je popolnoma uničeno. Pri nesreči se je pokvarila tudi cestna železnica, vsled česar je ustavljen promet.

V Schwarzwaldju v Južni Nemčiji je divjal te dni v Kinzigthalu strahovit ciklon, ki je napravil velikansko škodo. Posebno velika je škoda v Fussbachu, kjer je bolnišnica popolnoma podrt. Vsled padajoče opeke s streh je bilo ranjenih petnajst oseb, od teh ena hudo.

Novi bankovci v Jugoslaviji.

Narodna banka prejme koncem septembra naročene bankovce po bila Massachusetts, ki je sprejela 100 in po 5 dinarjev. Novi bankovci pridejo prihodnji mesec v promet.

ZA GOSPODINJE

Piše ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema navete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjico.

NAVODILA št. 21.

Kuharski recepti.

Makaroni, špageti in nudli so tri živila, kateri bi morali rabiti vsaka gospodinja, kadar pripravljajo svojo obedo. Ta živila vam bodo dala moč in živahnost ter obenem tudi gradila vaše telo. Zavezamo jih k temu mestu številnih mesnih jedil, kajti živilska vrednost je prav tako velika in vsako tleh živil bo v veliki meri skrilo naše izdatke za hrano. Našli boste, da ima naslednji puding bogat in prijeten okus in da se ga lahko servira s kukanim sadjem.

PUDING IZ NUDLJEV.

2 časi mleka
1 pajnt nudljev
4 jajca
1/2 čase stopljene masti
1 limona
1/4 čase praženih in zmlelih mandljev
1/4 čase sladkorja
1/3 čajne žlice.

Vržite nudlje v vrelo, osoljeno vodo. Kuhajte jih pet minut ter nato odcedite. Stepite jajca ter jih vmešajte v nudlje. Namažite vanjo posodo za puding, položite vanjo plast nudljev, jih potresite s sladkorjem, mandlji, naribano limono ter delajte tako naprej, dokler ne porabite vsega. Dodajte mleka in soli ter pecite eno uro zmerom v vroči peči. Servirajte vroče z mlekom ali smetano.

Kuhinjski nasveti.

Kadar je vaša pečena preveč zapeljena, jo nanovo segrejte s parjenjem.

Da odstranite muhi papir, ki se je prijel vaše mize, jo obdrgnite z terpentinom ali petrolejem in papir bo hitro izginil.

Frankfurterice diše dosti bolje, da se jih razcepi, speče na plošči ter servira s sočivjem.

Kadar delate zabelo za solato, vzemite najprvo suhe prinese, predno dodate tekočino.

Če hočete solato hitro posušiti, jo rahlo zavijte v robec ter mahajte naokrog v širokem krogu.

Kadar čistite emajlasto posodo, ne praskajte ostankov jedi s strani ali dna posode, ker bi to poškodovalo emajl. Namočite posodo v vroči vodi ter jo kuhajte, če je treba.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Vsaka gospodinja potrebuje v svoji kuhinji gotovih kuhinjskih potrebščin in vsaka gospodinja jih lahko dobi popolnoma brezplačno, če hoče kupovati Star & Magnolia kondenzirano Mleko. Razen tega, da drago-cena darila za svoje labele, vsebuje tudi najboljše mleko in sladkor. Vsi grocerji prodajajo te vrste kondenziranega mleka. Mi priporočamo Bordenovo Evaporirano Mleko, ker je najbolj pripravno. Isto in ceneno izmed vseh vrst mleka. Za kuhinjske in pecivne svrhe je enako glede okusa najboljšemu svežemu mleku. Pri kavi ga nima vrstnika. Ko boste prihodnje kupovali svoje potrebščine, vprašajte svojega grocerja za Bordenovo Evaporirano mleko.

Porotne obravnave.

Sovražnik graščin.

Brezposelni ključavničar Alojzij Čep iz Voseka je kljub svoji mladosti že znan delomirni individui. Ko so mu postala v Avstriji kjer se je več let klatil in preživljal s tatvinami, tla že prevročna, se je pojavil novembra 1923 v mariborski okolici. Na Pragerskem se je sešel s svojim nič boljšim tovarišem Vincencem Kriegerjem, s katerim sta krenila najprej proti Sv. Petru pri Mariboru. Kot prvo žrtve sta si izbrala vinogradiško hišo Elizabete Muehleisen na Metavi. Čep je odstranil polkne na oknu, nakar sta zlezla v notranjost in pokradla tam za približno 10,000 Din. razne posode, obleke in blaga. Vse skupaj sta skrila v gozdu, da bi spravila kasneje v promet. Ker pa so bili orožniki zlikovce, se na sledu, je Vincent Krieger pobegnil v Avstrijo. Kmalu pa sta se zopet sešla in vlomila v graščino Hrustovec v Zg. Poljici, kjer sta se polastila za približno 10,444 Din. raznih starinskih predmetov. Tretji vlom sta izvršila v noči od 11. na 12. decembra v graščino Viltovž na Slemenu. Z lesenimi drogi sta razmaknila železne križe na oknu in prišla tako v notranjost gradu. Nadaljnje delo je bilo lahko, kajti vse sobe, omare in predali so bili nezaključeni. Grad sta popolnoma oropala in napravila lastniku okoli 90 tisoč Din škode. Najdragocenejši stvari sta prodala v Avstriji, nekaj pa v okolici Zg. Kngote. Le malo predmetov je še našlo grobišništvo. Alojzij Čep se bo moral za svoja hudodelstva pokoriti 3 leta v ječi.

S tem je bilo jesensko porotno zasedanje v Mariboru končano. Razpravljalo se je o 15 slučajih in izjemoma ni bilo nobene smrtnne obsodbe.

Te dni je sedel na zatožni klopi Alojzij Jerančič, še ne 20 letni mladenci, ki je obdolžen, da je dne 31. marca t. l. ponoči na Vojvodinski cesti v Ljubljani ustrelil svojo ljubico Faniko Petkovsko. Naveden obdolženec je bil porotno obravnavan je bil obdolžen, da je bil v svojem 16. letu rativine od porote obsojen na eno leto zapora, je trdovratno trdil, da je nedolžen. Direktni dokazov ni bilo na razpolago, vendar so govorile vse okoliščine proti njemu. Dokazano je tudi, da je popolnoma pokvarjen član človeške družbe. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe. Zagovornik je prijavil ničnostno pritožbo.

Po cerkveni slavnosti.

Ob priliki cerkvene slavnosti dne 27. julija v Framu sta se v Turnerjevi gostilni sprla delavce Frane Kobale in posestnikov sin Frane Plečko iz Račjega. V prepriju je prvi vrgel zadnjega na dvorišče, češ, da je izrazil s kli-

cem: "Auf biks, ferdamani Pohoreli!" Prepri se je nadaljeval potem še zunaj gostilne, kjer se je med obema vnovič razvil pretep, v katerega je posegel končno tudi Kobaletov brat Janez, ki je zasadi Plečko nož v hrbet in mu zadal do 5 cm globoko rano ter mu prerezal eno izmed srednjih žil odvodnice. Že čez tri dni je Plečko vsled izkrvavljenja umrl. Zanimivo je, da je tekoni preiskave hotel prevzeti vso krivdo nase obdolženec brat Anton, ki se je hotel na ta način rešiti vojaške obveznosti. Obtožence, ki je tekoni preiskave prekratkar priznal svoje dejanje in petkrat preklekal, je pri razpravi zopet tajil in trdil, da je nasprotnika zabodel njegov nekoliko slabotni brat. Porotnikom je bilo stavljeno vprašanje na uboj, katero so zanikali, zahtevali pa izrečno, naj se jim stavi vprašanje, na težko telesno poškodbo s smrtnim izidom (Nevrjetno, kako dobro poznajo vsi kmetijski porotniki predpis kazenskega zakonika in kazensko pravdnega reda!) Sodni dvor je nato obsodil Janeza Kobaleta v pozni večerni uri radi hudodelstva po § 143. na 18 mesecev ječe.

Izumiranje praživali.

Zgodovina nas uči, da so izumirale družine ogromnih živali iz prejšnjih zemeljskih dob ravno v višku telesnega razvoja. Poznamo skoro dobro orjaško vrsto kuščarice, dinozavrijev, oklopih rib, leteljih kuščaric in mamutov. Razlagali so si njih pogin na naraven način s staranjem. Kakor posamezna živa bitja prežive življenjske dobe mladosti in starosti, tako so tudi cele vrste živali prešle v starostno dobo in izumirale. Proti temu pa govori dejstvo, da so se nekatere vrste, kakor na pr. šumi, ohranile skozi več milijonov let in da tudi živali najnižjih vrst žive še iz pradob zemlje.

Orjaška kuščarica, ki je bila 15 do 30 metrov dolga, je pač izumrla vsled nezadostne hrane. Malenkostne klimatične spremembe so zamogle zmanjšati produkcijo zanjo potrebne množine živil. Imela je tudi silno malo možgan in se torej skoro gotovo ni znala uspešno ubranjati novih, inteligentnejših sovražnikov, posebno sesalec in pric. Dognali so, da se orjaške močvirne ptice sistematično uničevale mladice in jajca kuščarice.

Ogromni ihtiozaurji so imeli ude spremenjene v plavuti. Ko je morje odteklo s celine, so poginili. Ostali pa so se krokočili in želve, ki so si ohranili noge. Podobno je bilo z orjaškim jelenom. Po ledeni dobi je živel v severni Evropi. Takrat so bila tla pokrita z nizkim grmovjem. Tedaj ni jelen prav nič oviralo silno rogovje. Ko pa se je kasneje razvil močan gozd, so ga drevesa zavirala pri iskanju hrane in pri begu pred močnejšimi sovražniki.

Skoro gotovo je izumrl mamut vsled prevelikega razvoja zobovja. Mislili pa so, da je bil vzrok njegovemu poginu silen mráz v ledeni dobi. Temu pa ni tako, kajti gosti kožuh dokazuje, da se je prilagodil toplotni spremembi. Močno pa so se razvili derači. Današnji slon rabi derače, da prelomi debela in si utre pot v gozd. Ko se je s prodiranjem ledu v severni Evropi redčil pragozd, niso imeli derači nobenega pravega pomena in dela več. Zato so vsled nerabnosti zrasli v ogromno dolžino in se zakrčili nazaj. Mamut jih je zdaj nosil s sabo kot težko breme, ki ga je vsepovsod oviralo. V njegovih zadnjih življenjskih dobi pa ga je že zasledoval pračlovek, kateremu se ni mogel več upirati.

ALI VESTE,

da je začel v Beogradu izhajati nemški časopis in da se imenuje "Belgrader Tageblatt". Ali veste, da če kupite škatlico Helmar turških cigaret, da vam bodo dale en dan užitek, kot ga vam bodo dali le 100% čista turška cigareta? Za mora biti vzrok, da so začeli milijoni kadilcev kaditi turški tobak.

Knjigarna "Glas Naroda"

Molitveniki:

Duša popolna	1.-
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.76
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	.76
v fino platno vezano	1.16
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Škribo za dušo:	
v platno vezano	.86
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.85
Sveta Ura:	
v platno vezano, s debelimi žrkami	.90
v usnje vezano	1.50

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:

(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kožo vezano	1.16
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.76
Key of Heaven:	
v najfinije usnje vezano	1.26
Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.56
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.36
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.46

Poučne knjige:

Abecedni slovenski:	
Broširano	.30
Angleško-slovenski slovar	
(Dr. Kern)	5.00
Angleška služba ali nauk kako naj se k v. masi človeka	.10
Dva sestavljenka plesa: Četvrtica in beseda spisano in narisano	.35
Jugoslavija, zemljepisni pregled	.75
Ljubljana, knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom	1.00
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljan	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.56
Katekizem (veliki)	.40
Mikarstvo s črticami na življenorejo	.76
Nemško-angleški tolnak	.56
Največji spisovnik ljubavnih pism	.30
Nemščina brez učitelja	.30
1. del	.30
2. del	.30
Pravila za otroke	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar ali hitri računar Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar	.80
Slovensko-angleški slovar, s slovarjem, trdo vezano	1.50
Slovenska slovnica za srednje šole, (Brenzik)	1.-
Splošno knjigovodstvo, 1. in 2. del Slovensko-italijanski in Italijanski slovar	1.00
Srbska začetnica za Slovence	.40
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.50
Slovenska Narodna mladina	1.-
Spretna kuharica, (Broširano)	1.10
Spretna kuharica, (Trdo vezano)	1.45
Slovenska kuharica, Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 698 strani, trdo v platno vezana	5.-
Umni čebelar	1.-
Umni kmetovalec ali splošni pouk, kako odločati in izboljšati polje	.30
Velika knjžica	.50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih piscem, trdo vezano	1.50
Veliki vsevedec	.80
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovenov	.65
1. zvezek	.35
2. zvezek	.35

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, Popslovenskih naselbin v Ameriki	3.-
Audrej Hofer	.50
Bečevski vedačevka	.35
Belgradski Biser	.35
Bečevski izpoved	1.20
Belj rojaki, trdo vezano	1.00
Balkanška turška vojka	.80
Burska vojka	.40
Bilke, (Marija Kmetova)	.25
Četvrtica	.25
Črna smrt, (Meško)	.70
Črni panter	.65
Črna svetla	.35
Čas je zlate	.80
Četvrtica Borogradska	.80
Četvrtica starega gradu	.25
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.30
Dolga roka	.30
Devica Orleanška	.30
Duhovni Boj	.30
Dedek je pravil, Marinka in škarijčki	.40
Elizabeta	.35
Črnan Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Vra Diavolo	.50
Gordovnik (2 zvezka)	1.20
Grešnik Lenard, (Ivan Cankar)	.75
Gočevski katekizem	.25
Gruda umira	.50
Golem, roman	.70
Gentleman vlomilec, trdo vezano	1.20
Gadje gnezdo, Povest iz dni trpljenja in nad	.40
Hedvika	.35
Homoreske, Groteske in Satire	.60
Iz dobe punta in bojev	.50
Iz zapiske globeli	1.50
Igralec, roman, spomini mladosti	.90
Jos. Jurčič spisi:	
zv. Sosedov sin, Sin kmečkiga cesarja itd. Broširano	.75
Trdo vezano	1.00
zv. Dr. Zober, roman, Turgom, ver, tagedija v 5. dejanjih, Broširano	.75
Trdo vezano	1.00
Karmen, trdo vezano	.40
Kraljevi in berač	.25
Ljubice Habsburžanov	.40
Judejska knjižnica:	
2. zv. Darovana, Zgodovina	.50
3. zv. Jernaš Zmagovalec — Med Plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.55
5. zv. Zadruga kmečka vojka	.75
6. zv. Prihajal	.60
6. zv. Kake sem se jaz likal, (Brenzik)	.60
10. zv. Kake sem se jaz likal, (Brenzik)	.60
11. zv. Kake sem se jaz likal, (Brenzik)	.60
2. zv. Iz dnevnika malega poročnika, trdo vezano	.60
14. zv. Ljubljanske slike, — (Brenzik)	.60
5. zv. Juan Miseria, Povest iz španskega življenja	.60
6. zv. Ne v Ameriko, Po resničnih dogodkih	.60
Mali ljudje, Vsebuje 9 povesti, Broširano	.75
Trdo vezano	1.25
Mimo življenja, (Ivan Cankar)	.50
Mrtvo mesto	.70
Mrtvi gost	.35
Misterina arter	.50
Isušeno	.40
Mali klasič	.70
Mečja	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Marjetica	.70
Mož z raztrgano dušo, Drama na morju, (Meško)	1.-
Malenkosti, (Ivan Albreht)	.25
Mati Božja na Blejskem jezeru	.15
Mladim sreem, Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Naša Vas, 1. del vsebuje 14 povesti, (Novčan)	1.00
Broširano	1.00
Naša Vas, 2. del vsebuje 9 povesti, Broširano	1.00
Na Indijskih otokih	.50
Naseljeni	.50
Novle in črtice	.90
Na Preriji	.30
Naša leta	.45
Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino:	
3. zvezek	.35
4. zvezek	.40
Na krvavih Poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50
Narodna biblioteka:	
Berač — Elizabetha, angleška kraljica	.35
Emanuel, lovčev sin. — Berač	.35
Spisje	.35
Krvna osveta	.35
General Lavdon	.70
Napoleon I.	1.-
Babica	1.20
Nesrečnica	.70
V gorskem zakotju	.35
Za kruhom	.35
Zalost in veselje	1.-
Z ognjem in metem	1.-
Grška Mytologija, 2 knjigi	1.40
Kranjske čebelice, poezije	.35
Miski — (Cankar), Broširano	1.-
Trdo vezano	1.40
Ib 50 letnik Dr. Janeza E. Krika	.25
'evastice, Rabindranath Tagore, Vsebuje 5 povesti	.40
Pasti in zanke, Kriminalni roman	.35
Pariski zlatar	.35
Pod krivo jelko, Povest iz časov Ro-kovnjačev na Kranjskem	.50
Poslednji Mehikanec	.30
Pravljice H. Majar	.30
Povesti slovenskemu Uodstvu v poek in zabave	.35
Poi za razpustem, Trdo vezano	1.20
Poljalec	.25
Paprčkanove zgodbe	.25
Patrica, povesti iz trske junakne dobe	.30

Dol z orožjem	.50
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.30
Dolga roka	.30
Devica Orleanška	.30
Duhovni Boj	.30
Dedek je pravil, Marinka in škarijčki	.40
Elizabeta	.35
Črnan Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Vra Diavolo	.50
Gordovnik (2 zvezka)	1.20
Grešnik Lenard, (Ivan Cankar)	.75
Gočevski katekizem	.25
Gruda umira	.50
Golem, roman	.70
Gentleman vlomilec, trdo vezano	1.20
Gadje gnezdo, Povest iz dni trpljenja in nad	.40
Hedvika	.35
Homoreske, Groteske in Satire	.60
Iz dobe punta in bojev	.50
Iz zapiske globeli	1.50
Igralec, roman, spomini mladosti	.90

Šos. Jurčič spisi:	
zv. Sosedov sin, Sin kmečkiga cesarja itd. Broširano	.75
Trdo vezano	1.00
zv. Dr. Zober, roman, Turgom, ver, tagedija v 5. dejanjih, Broširano	.75
Trdo vezano	1.00
Karmen, trdo vezano	.40
Kraljevi in berač	.25
Ljubice Habsburžanov	.40

Judejska knjižnica:	
2. zv. Darovana, Zgodovina	.50
3. zv. Jernaš Zmagovalec — Med Plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.55
5. zv. Zadruga kmečka vojka	.75
6. zv. Prihajal	.60
6. zv. Kake sem se jaz likal, (Brenzik)	.60
10. zv. Kake sem se jaz likal, (Brenzik)	.60
11. zv. Kake sem se jaz likal, (Brenzik)	.60
2. zv. Iz dnevnika malega poročnika, trdo vezano	.60
14. zv. Ljubljanske slike, — (Brenzik)	.60

5. zv. Juan Miseria, Povest iz španskega življenja	.60
6. zv. Ne v Ameriko, Po resničnih dogodkih	.60
Mali ljudje, Vsebuje 9 povesti, Broširano	.75
Trdo vezano	1.25
Mimo življenja, (Ivan Cankar)	.50
Mrtvo mesto	.70
Mrtvi gost	.35
Misterina arter	.50
Isušeno	.40
Mali klasič	.70
Mečja	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Marjetica	.70

Mož z raztrgano dušo, Drama na morju, (Meško)	1.-
Malenkosti, (Ivan Albreht)	.25
Mati Božja na Blejskem jezeru	.15
Mladim sreem, Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Naša Vas, 1. del vsebuje 14 povesti, (Novčan)	1.00
Broširano	1.00
Naša Vas, 2. del vsebuje 9 povesti, Broširano	1.00

Na Indijskih otokih	.50
Naseljeni	.50
Novle in črtice	.90
Na Preriji	.30
Naša leta	.45
Nihilist	.40

Narodne pripovedke za mladino:	
3. zvezek	.35
4. zvezek	.40
Na krvavih Poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

Narodna biblioteka:	
Berač — Elizabetha, angleška kraljica	.35
Emanuel, lovčev sin. — Berač	.35
Spisje	.35
Krvna osveta	.35
General Lavdon	.70
Napoleon I.	1.-
Babica	1.20
Nesrečnica	.70
V gorskem zakotju	.35
Za kruhom	.35
Zalost in veselje	1.-
Z ognjem in metem	1.-
Grška Mytologija, 2 knjigi	1.40
Kranjske čebelice, poezije	.35
Miski — (Cankar), Broširano	1.-
Trdo vezano	1.40

Ib 50 letnik Dr. Janeza E. Krika	.25
'evastice, Rabindranath Tagore, Vsebuje 5 povesti	.40
Pasti in zanke, Kriminalni roman	.35
Pariski zlatar	.35
Pod krivo jelko, Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	.50
Poslednji Mehikanec	.30
Pravljice H. Majar	.30
Povesti slovenskemu Uodstvu v poek in zabave	.35
Poi za razpustem, Trdo vezano	1.20
Poljalec	.25
Paprčkanove zgodbe	.25
Patrica, povesti iz trske junakne dobe	.30

Krvna osveta	
General Lavdon	
Napoleon I.	1
Babica	1
Nesrečnica	
V gorskem zakotju	
Za kruhom	
Žalost in veselje	1
Z ognjem in mečem	4

Septembersko jutro.

(A. J. Terbovec).

Gotovo je marsikdo že videl sliko, kot se navadno reče: politizirali ko imenovano "September Morning". Naj je človek še tako močan in ne vem kaj še, mora pri- rali Coolidge in Davisa. Vem, da znati, da je slika lepa in mikavna, se jima je kolecalo. Eden tovarišev In sveže septembersko jutro je bi- se je posebno razvalil, in izjavil, lo, ko smo sedli na avtomobil, ki da Coolidge res ne zasluži druž- je zavozil na Golden Gate Ferry, ga, kot da je poražen. Zakaj da da nasi pepelje preko zadrživa "v se mož nič ne nauči? V Chicago Sausalito. Kako osvežujoče duhti naj bi šel v šolo, tam bi mu goto- merska voda v zalivu! Beli galebi vo povedali za kakšen paragraf, ki letajo nad brodom, ali pa se kot bi se dal tako nategniti, da bi se mali čolnčki vozijo po zibajočih La Folletta in Davisa enostavno valih. Včasih se pokaže iz vode rep proglašilo neopričevanim do kandi- delfina. Valovi so zeleni, srebrni dature. Tako bi Coolidge sam o- in zlati, kakor jih pač obsijejo stal na listi kandidatov, bil neo- solnčni žarki. Lepo jutro je, da se domovina in koritce. Jaz sem sku- Enkrat enostran zaliva, zdrčimo šal rojaku dopovedati, da v Wash- po lepi, gladki cesti v mlado jut- ingtumu nimajo takih pravil in ta- ro. Med griči, skozi soteske, pre- ke moči, pa si mož ni dal v gla- ko planjav vodi naša pot. Pašniki vo. "I, pošajna vendar", se je so rujav, mnogi griči tudi, drugi razjezil možak, "ali nismo v svo- pa so pokriti z gozdom. V globoko bodni Ameriki?" "Seveda smo," zarezanih soteskah raste redwood, sem odvrnil smeje, "in še v Cali- evonij, hrasti, evkalipti in razne forniji po vrhu, ampak vse kar je ovijalke. Mehke, duhteče sence va- lepega zapisano o svobodi in ena- bijo potnika v svoje naročje. kopravnosti, ni večasi vredno v praksi ene fige: več kaj, pojdiva fige nabirat!" Pa sva šla...

A mi drčimo naprej, naprej do malih mestec in skozi nje, kjer se košatijo palme in magnolije, in kjer razkazujejo svoje pestro cvet- je kane, petunije, salvijske, križan- teme, pa tudi raznovrstne vrtnice. V daljini ali georgin nismo videl nikjer tako lepih in mnogo- vrstnih kot v Californiji. Kakor so državo Oregon osvojile žarne vrtnice, tako, se mi zdi, osvaja jo Californijo georgine. Pa te lepe hiše in vile! Zakaj človek nima tistega pregrešnega mamona, da bi mogel živeti v takih prijaznih kra- jih! Vidimo jih lahko, mimohite- či, malo se obližemo, in to je vse. Drobno, močne gospodične se leno zibljejo v gugalnicah, in kaj jih briga o skrbi sveta!

Včasih se malo ustavimo ob po- tu, najrajši v senci vednozelenih evkaliptov, malo pumiriziramo in nekoliko polomimo paragraf sve- tega Volstenda. In zepet drčimo naprej po gladkih cestah. Naš so- fer je sicer mlad in korajžen fant, a kljub temu sto procentov previ- den. Poleg tega nič ne pije, kar je, pri soferstvu, vredno nadaljnjih sto procentov. V sencah ob cesti, prežekujejo krave, zatopljene v resne misli. Po gričih se pasejo ovce, ki si imajo vedno kaj pove- dati. Po razoranih njivah koraka- jo vrane, oblastno, kot da je vse njihovo. Škrjanev ni videti nikjer a slišimo jih: njihovo petje je ve- selo izjavljajoče kot vriskanje. Kaj se oni menijo, če je v deželi jesen, saj se jim ni treba bati zimskih snegov. Zlata lišeca zaripljenih pridelki v okolici Supetra na o- hrnušek se bleste izmed zelenja, in tudi nekaj jabolk vidimo. Slive in nem nalivu in toči. O trgatvi groz- breskve so večinoma že obrane, pa dja in maslin se ne more več go- voriti. Siromašno prebivalstvo o- toka, kateremu je vino in olje edi- ni dohodek, ostane brez sredstva za življenje.

Nad otokom Formoso med Ki- tajsko in Japonsko je divjala te dni strahovita nevihta. Porušeni- jih je nad tri tisoč hiš. Približno 30 oseh je bilo ubitih, 342 pa ranje- nih. Škoda je neizmerna.

Grozna nevihta na Braču

Iz Splita poročajo: Vsi letošnji pridelki v okolici Supetra na o- toku Braču so bili uničeni po groz- ni nem nalivu in toči. O trgatvi groz- breskve so večinoma že obrane, pa dja in maslin se ne more več go- voriti. Siromašno prebivalstvo o- toka, kateremu je vino in olje edi- ni dohodek, ostane brez sredstva za življenje.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. L., Cleveland, Ohio. — Ko- likor je nam znano, se bavi s pre- pisovanjem not rojak Jos. Per- shak, 95 St. Marks Place, New York City. On vam tudi lahko vsako skladbo preuredi, da je pri- pravna za godbo na pihala.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

ZA SLABO PREBAVO

pomanjkanje teka ter splošno oslabelost, vzemite

SEVERA'S BALZOL.

Splošna tonika za moške i ženske.

Pomaga naravi s tem da že- lodec in jetra bodo pričela s svojim normalnim poslovan- jem in prebava bo zopet po- stala redna.

Cena 80 in 85 centov.

Vprašajte svojega lekarnarja.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DAVISOVA ŽENA IN WILSONOVA HČI

Žena demokratskega predsedniškega kandidata Johna W. Davisa in hči pokojnega predsednika Wilsona

Požigalec tržaškega Narodnega doma pod obtožbo.

Rim, 8. septembra. — fa B. začel huda presti na Lomelli. Te dni je rimski tisk javljal, da šini, kjer so se mu uprli kmetje, se vedno bolj potrjuje vest, da je s katerimi je ravnal prav po sre- pristojna sodna oblast zahtevala njeveško. Prišlo je tako daleč, da izročitev nekega poslanca, ki je bil izgnan, k čemur je največ zapleten v zločine, o katerih se pripomogel sedanjí poslanec For- vrši sedaj preiskava v zvezi z u- ni. Razumljivo je, da se je zato morom posl. Matteottija. Gre pa proti Forniju obrnil ves bes gro- za napad na fašistovskega desi- fa, "grofica" in njunih prijate- ljev. "Grofica" je v Rimu s po- močjo onega poslanca dvignila proti Forniju vladne in vodilne krške v fašistovski stranki ter do- segla uspeh, da je bil Forn i- ključen iz stranke. Forni pa se ni dal potlačiti, sprejel je boj s fa- šistovsko stranko in je pri letoš- vodil je Dumini pozval v Rim ne- njih volitvah nastopil kot desi- gega znanega florentinskega faš- stika, kateremu je dal nalog, naj ob- tacijskih govorih ostro graja ko- določenem času pripravi osem fa- šistov za ekspedicijsko v Milan. Teh osem fašistov je čakalo Dumini- ja v Firenzi in so se z njim od- peljali v Milan, kjer so se priklju- njiju je bil identificiran še fašis- Belloni, ki se nahaja tudi že v zaporu, in neki drug fašist, ki je sorodu z neko vlačugom, katere je v vsej tej stvari igrala eno pr- vihi vlog.

Ta moderna Mesalina, ki v raz- ppolaganju s svojim čari ni bila po- sebno izbirčna ter so ji bili zato deležni ljudje vseh slojev, od naj- nižjih do najvišjih, si je v zad- njih časih nadela kreno s dave- timi rogovi in postala je gro- fica. Poplemenitila se je kar sama, ker si jo je vzel kot priležnico ne- ki grof B., ki je imel na Lomelli- šini v Lombardiji velikanska po- sestva s sijajnim gradom. Ko je na Lomelliščini pričel fašistovski pokret, je grof postal navdušen fašist in "grofica" nič manj nav- dušena fašistka, tako da je celo dejanski sodelovala pri raznih fa- šistovskih "ekspedicijah". "Gro- fica" je pri tem svojem delovanju spoznala tudi nekega fašistovske- ga poslanika, kateremu je seveda tudi naklonila svojo "milost". Po- tem poslanec je prišla tudi v sti- ke z vladnimi krogi, in še tembej- ko se je pozneje preselila v Rim, kjer je bila v stalnih stikih z Vi- minalsko palačo (ministrstvom no- tranjih stvari). V tem pa je gro- peln!

DOBER PLEN

V Beach Haven, N. J., so pred kratkim ujeli 655 funtov težko te- nino (tuna fish). Dolga je 10 čevljev, preka pasu pa meri šest čevljev in pet inčev.

Tajni arhivi Franca Jožefa.

Te dni so začeli dunajski listi objavljati velezanimiva pisma, br- zojavke in akte pokojnega avstri- skega cesarja Franca Jožefa I., ki sedaj prihajajo v javnost in so značilna za predzadnjega avstrij- skega monarha. Iz tega tajnega arhiva se da razbrati cesarjevo družinsko življenje in njegovo vladanje. Zanimivo je tudi, kako je Franc Jožef kot neizprosno ab- solutist aktivno posegal v politi- ko. Iz vsega njegovega delovanja se vidi strašna mržnja do vsega, kar je slovansko.

Ze prva objava cesarjevih taj- nih dokumentov je za Jugoslova- ne izredno zanimiva. Marec mes- ca 1894 je interpeliral v avstrij- skem državnem zboru posamec Biankini ministrskega predsedni- ka kneza Windischgrätza, kaj je ta vseh o poskusni mobilizaciji dveh armadnih zborov proti Sr- biju. V omenjeni interpelaciji go- voril Biankini o takratnem 13. (za- grebskem) armadnem zboru kot o hrvatskih četah. Franc Jožef je po- šal 11. marca ministrskemu pred- sedniku Windischgrätzu z rta Martini in Rivijeri, kjer se je ta- krat nahajal s svojo družino, ši- firirano brzojavko, v kateri "upa, da bo odgovor na interpelacijo Biankinijevo zaradi govorice o mo- bilizaciji proti Srbiji oster in da ne bo ostal izraz 'hrvatske čete' brez ukora".

Iz tega se vidi, kako je pokoj- ni Franc Jožef posegal preko svo- jega delokroga ki mu ga je začr- tala ustava, aktivno v politiko in da je vodilnim državnikom av- stro-ogrskemu monarhije naravnost predpisoval, kaj naj govore in de- lajo v svoji službi.

V tajnem arhivu pokojnega av- strijskega cesarja so tudi zasebne brzojavke in pisemska korespon- denca z družinskimi člani, s kro- narnimi glavami in mnogimi ev- ropskimi državniki, pa tudi s ce- sarjevo prijateljico Katarino Schrattovo, ki mu je ostala zvesta do smrti.

Pri tej priliki bodi omenjeno, da pokojni cesar Franc Jožef, ki je časih naravnost smešno kon- servativen, ni nikoli uporabljal te- lefona. Skoraj vedno se je poslu- ževal brzojava. Znano je, da je ze- zelo pozno in nerad dovolil, da se uvede v pobočnikovo sobo poleg njegovega delovnega kabineta te- leon. Cesar sam gotovo ni vzel ni- koli slušala v roko. Brzojavno pa je občeval celo z uradi, ki so bili v njegovi največji bližini, tudi na dvoru samem.

Franc Jožef ni nikoli v svojih brzojavkah opustil navesti, ali že- li, da se odpošljejo šifrirane. Sicer je vedno napisal "in claris". Franc Jožef je do najmanjše po- drobnosti poznal vse birokratsko poslovanje in se je zanj zelo zani- mal. Iz aktov dobiš vtis, da se je go- tovih birokratskih izrazov pose- bno rad posluževal in izvestna birokratske opazke naravnost z veseljem napisal na akt. Včasih je dal popolnoma jasna navodila za ekspedicijsko, ali pa je označil, naj se stvar odpošlje en dan celo več kasneje in kdo naj to stori.

Od cesarja je prišla brzojavka v roko dvornega tajnika, od tam v dvorni brzojavni urad, ki jo je odposlal s posebno naglico. Te dvorne brzojavke sa imele pred- nost pred vsemi, tudi najnujnje- šimi brzojavkami. Ako je cesar potoval, je dobil vedno tekot par ur, včasih v par minutah odgovor na vsako najmanjše in tudi naj- neznačajše vprašanje.

Upati je, da bo objava tajnega arhiva Franca Jožefa I. spravila še marsikatero zanimivo tajnost na dan.

Socijalna šola v Zagrebu.

Po inicijativi Narodne zaštite se letos meseca novembra otvori v Zagrebu prva socijalna šola, v ka- teri se bodo strokovno izobraževali socijalni delavci, tako moški ka- ker tudi ženske. Glavni predava- telj v tej šoli bo predsednik Naro- dne zaštite univerzitetni profesor dr. Josip Zilović. Predavanja bodo razdeljena v štiri skupine: zaštita mladine, berači, alkoholizem in venerične bolezni in prostitucija.

Velikanska množina miši.

Nesrečno Rusijo je zadela no- va nadloga. Letina je skrajno sla- ba in vsled silne suše na eni in- strahovitih nalivov na drugi stra- ni, tako da pretti tej deželi, ki je bila nekoč žitnica Evrope, glad, morda še hujši kot predlanski, ko je pomrlo več milijonov ljudi.

Sedaj se je pojavila nova ne- sreča. Iz Azije prihajajo cele ar- made poljskih miši, ki se pomika- jo proti zapadni meji, proti Polj- ski. V Voliniji, kjer je vse opu- stošeno, koder se prikaže ta go- lazen, beži prebivalstvo pred miši kot pred kugo. Počasi a stalno se pomikajo miši proti poljski meji, kakor ogenj, ki divja po planja- vah in ga ni moči ustaviti.

Jasno se vidi pet armad polj- skih miši, ki so v razmeroma mali razdalji druga od druge, vse pa imajo isti cilj: zapad. Ker se polja v Rusiji več ali manj um- čena od suše, mislijo nemara m- ši, da bodo našle na Poljskem go- zate žitne zaloge. Tudi žival go- ni glad na zapad.

Miši napredujejo kakor rečeno, v petih brezštevilnih vojskah, š- rokkih kak poldrugi in globok tri kilometre. Kamor pridejo, je vsa uničeno, tako da niti ena bilka ne ostane več cela. Miši hodijo dalje podnevi in ponoči.

Podnevi je miši lahko paziti že iz daljave po velikem številu ga- vranov, kraguljev, kanj in drugih ptič, ki jim slede in jih pobirajo in žro. Toda kaj to pomaga, to ni niti kapljica v morje! Miši je toliko in tako so izstradane, da se niti uje ne upajo planiti v krdelo, ker bi bile sicer takoj iz- gubljene. Na tisoče miši plane na ptičja, ki se drzne spustiti se me- to strašno golazen, in ga v par sekundah pogoltnejo. Le posamez- ne miši je lahko pograbiti in jih odnesti v zrak, sicer je po drznem, a za človeka v tem slučaju tako koristnemu roparju.

Ponoči slišiš zavijati na stotine lisice, volkov in drugih živali, ki moré med milijoni poljskih miši, a vse zaman. Za vsako ugrabljeno se skotita takoj dva mladiča in strašni val se pomika dalje, brez odpora, brzo prestanka, počasi ali s strašno sigurnostjo.

Ljudje beže, koder se prikaže sivi val drobnih, a tako strašnih živalic. Ako zaostane ova ali ko- za, takoj izgine v trehuh nena- sitnih glodalcev. Pa tudi večjim živalim so nevarne.

Goveda, konji, celo ljudje, vse je v nevarnosti za svoje življenje! Sovjetska vlada je pripravila celo vojno ekspedicijsko zoper to golazen s strupenimi plini. Toda miši ne gredo hitro naprej in jih vojska ne more dbeči, ker v onih krajih ni železnice. Pobijejo jih si- cer tudi na drug način na tisoče, a vse to se niti ne pozna in zdi se, da je miši vsak dan več.

Poljska vlada je ukrenila vse potrebno za sprejem teh neljubl- jih gostov, kakor hitro pridejo v bli- žino državnih mej. Bati pa se je, da tudi ona ne bo mogla mnogo napraviti zoper to grozno nad- logo.

OD IGRALKE DO TRGOV- KE

Newyorčanka Mrs. Morgan Bel- mont je bila uspešna gledališka igralka, zadnji čas se je pa po- svetila trgovini.

Zdravniki pravijo, da slaba pre- bava in zaprtje povzročajo mnoge bolezni.

Teh težko se sedaj lahko hitro znebite s pomočjo novega zdravila.

Če vam vaš zdravnik še ni predpisal tega zdravila, kar podelite v lekarno in kupite steklenico Zove se Nuga-Tone. Je prijetno za uživanje in celo mesečna zaloge vas stane okrog \$1.00. Če trpite na slabih prebavi, ste zaprti, vas napu- dja po obedi, imate glavobol, lena glava ali slah diih, če vam je jezik umazan, ali če se slabo počutite, ste utrujeni in žejni, kupite Nugo-Tone. Nuga-Tone vam daje novo življenje in voljo, čudovito po- čvra vašo moč in vstajnost. Daje trdno, pozitivno spajo, dober tek, stimulira jetra in regulira obisti, zločede in čreva. Poskusite ga eno teden in če se ne boste počutili boljši in zeledehi boljši, ne- site ostanki zavrniti lekarnarju in on vam poruče vaš denar. Izdelovalec Nu- ga-Tone tako dobro ve, kaj ista stori v takih slučajih, da primerajo vse leka- rne jamčiti isto in povrniti vaš denar, če niste zadovoljni. Priporočamo in napre- daj v vseh dobrih lekarnah. —Advt.

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.

ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO.

359 Grove Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 5506

POSOJILA NA NEPREMIČNINE

Naši rojaki lahko dobijo pri nas prvi mortgage na hiše in posestva v New Yorku in Brooklynu.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPICIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih "in ker znam slovansko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 22 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdra- vim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zmrznjeno kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v grlu, iz- padanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne bolezni v me- hurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenice, revmatizem, katar, rize žila, naduhatost. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 5. sveder; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

81

(Nadaljevanje.)

— Prav ima, — je rekel Sakr-el-Bar. — Resnica pa je, da ne bodo streljali, da nas potopijo, ker vedo, da si ti na krovu.

Rozamunda se je zopet ozrla na morje ter videla, da se prijazen luči vedno bolj umikajo.

— Vedno bolj se oddaljuje, — je rekla žalostno. — Sedaj nas ne bodo nikdar prehiteli.

Istega se je bal tudi Sakr-el-Bar. Še več kot bal. Vedel je, da mora priti tako, razven če bi se na kak čudežen način dvignil veter. In nato se je v njegovem obupu porodila inšpiracija, obupna inšpiracija, pravi otrok obupa, iz katerega je izhajala.

— Le ena prilika obstaja, — ji je rekel. — Ta prilika pa je koečka na katero se stavi življenje ali smrt.

— Potem jo zgrabi, — ga je prosila. — Tudi če bi izpadlo proti nama, bi vendar ne izgubila.

— Ali si pripravljena na vse? — jo je vprašal.

— Ali nisem rekla, da hočem še danes poginiti s teboj? Ne izgubljam časa z besedami.

— Naj bo torej, — je odvrnil resno, stopil korak nazaj ter nato nadaljeval: — Najbolje je, da greš z menoj.

Pokorno mu je sledila in dočim je marsikdo bulil v oba, ni nikdo eviral njune poti. Ljudje na krovu so morali misliti na kaj drugega.

Napravil je pot zanj, ter jo povedel v sredino ladje. Tam je vzel svetilko, ki je bila pokrita, jo odgrnil in luč je zopet zablestela. Asad je videl luč ter dal takoj povelje, naj se ugasne luč. Sakr-el-Bar pa se ni niti malo brigal za povelje. Stopil je ob glavni jabol, krog katerega so stali sodčki s smodnikom. Eden teh je bil odprt za slučaj, da bi topničarji potrebovali smodnik. Pokrov sodčka je ležal na vrhu in Sakr-el-Bar ga je vrgel proč. Nato je potegnil iz svetilke eno stran iz roževine in držal napol goli plamen nad smodnikom. Nekateri, ki so ga opazovali, so zakricali od groze. On pa je ostro zaukazal:

— Prenehajte veslati!

Le še enkrat so sužnji potisnili vesla v vodo.

— Prenehajte veslati, — je ponovil povelje. — Asad, — je poklical, — ukaži jim, naj prenehajo ali pa vas poženem vse skupaj na mestu v naročje šejtana.

Pri tem je potisnil svetilko navzdol, da se je skoro dotikala roba sodčka.

Veslanje je takoj prenehalo. Sužnji, korzarji, častniki in Asad sam so stali kot paralizirani, ko so zrl na to veliko postavo, osvetljeno od luči svetilke, pretečo vsem s pogibeljo. Nekateri je brez dvoma prišlo na misel, da planejo nanj. Najmanjša kretnja, najmanjši korak pa bi pospešil eksplozijo, ki bi jih poglajala vse v prihodnji svet.

Konečno ga je nagovoril Asad z glasom, ki je bil napol zaduščen od jeze:

— Naj te udari Alah! Ali te je obsedel hudič?

Marzak, ki je stal poleg očeta, — je položil pisico na lok, katerega je držal v roki.

— Zakaj stojite vsi ter zijate? — je vzkliknil. — Pobijte ga!

— Ko je govoril to, je dvignil lok. Oče pa ga je ustavil, ker je vedel, kakšna bo neizogibna posledica.

— Če napravi kdo korak proti meni, bo šla svetilka naravnost v smodnik, — je rekel Sakr-el-Bar mirno. — Če me boš ustrelil, kot nameravaš, Marzak, ali če bo kdo drugi streljal, se bo zgodilo isto. Bodite pozvarjeni, razven če koprinite po paradizu proroka.

— Sakr-el-Bar, — je rekel Asad, ki je zpremenil medtem svoj glas, — rotim ter pri kruhu in soli, katero sva zavžila skupaj, da se spametuj.

— Jaz sem pameten, — se je glasil odgovor. — Ker pa sem, mi ne diši usoda, rezervirana zame v Alžiru, — pri spominu na isto sol in kruh. Njama menama vrniti se s teboj, da bi me dal obesiti ali da bi me zopet priklenil k veslu.

— In če ti prisegam, da bi se to ne zgodilo?

— Krivo bi prisegel. Ne bi ti zaupal, Asad. Izkazal si se bedakom in v cellem svojem življenju nisem našel ničesar dobrega v bedaku ter mu nisem nikdar zaupal, razven enkrat, — in on me je izdal. Včeraj sem te poslal ter ti pokazal modrejše pot. Za majhno žrtve bi me lahko imel ter me dal obesiti.

— Svoje lastno življenje sem ti ponudil in čeprav si dosti vedel, nisi vedel tega, kar sem vedel jaz.

Zasmejal se je.

— Ali vidiš sedaj, kakšen tepec si? Tvoj pohlep te je spravil v pogibelj. Odprl si svoji roki, da primeš več kot moreš držati. Sedaj vidiš posledice. Prihajajo tamkaj, v oni počasni, a gotovo bližajoči se ladji.

Sleherina beseda se je započela v možgane Asada ter jih osvetlila na ta način, čeprav prepozno. V svojem obupu je pričel viti roki. Posadka je stala molče in nepremično, kajti najmanjša pretnja bi povzročila pogin vseh.

— Imenuj svojo lastno ceno, — je vzkliknil paša konečno. — Prisegam ti pri bradi proroka, da ti bo izplačana.

— Imenoval sem ti jo včeraj, a je bila zavrnjena. Ponudil sem ti svojo prostost in svoje življenje, če bi bilo treba, da izposlujem prostost drugega.

Če bi se bil v onem trenutku ozrl nazaj, bi videl nenadni blesk v očeh Rozamunde ter njeno roko, ki je segla proti sreči. Vedel bi, da je razumela njegove besede.

— Napravil te bom bogatim in slavnim, Sakr-el-Bar, — je nadaljeval Asad. — Postal boš moj lastni si. Pašalik sam bo tvoj, ko ga bom odložil in vsi ljudje te bodo častili medtem kot mene samega.

— Mene ni mogoče kupiti, mogočni Asad. Nikdar nisem bil na prodaj. Hotel si mojo smrt. Lahko jo dobiš sedaj, a le pod pogojem, da deliš čašo z menoj. Kar je pisano, je pisano. V svojih dneh sva potopila skupaj marsikatero veliko ladjo, Asad. Danes se bova potopila skupaj v lastni, če želiš tako.

— Da bi večno gorel v peklju, ti izdajalec s črno dušo, — je grmel Asad, ki ni mogel zadržati svoje jeze.

Po tem priznanju poraza pa se je naenkrat oglasila posadka. Morski jastrebi Sakr-el-Bara so ga pričeli opominjati na svojo zvestobo in udanost ter ga vpraševali, če bi vse to sedaj povrnil s tem, da jih pahne v pogubljenje.

— Zaučajte meni, — jim je odgovoril. — Nikdar vas nisem povedel drugam kot v zmago. Prepričani bodite, da vas tudi sedaj ne bom povedel v poraz, — ob tej zadnji priliki, ko stojimo skupaj.

— Sovražna ladja se nam hitro bliža, — je rekel Vigitel.

(Dolje prihodnjité.)

Pelargonija.

Ko sem se po daljšem bivanju v Indiji vrnil v Evropo, sem zvedel, da je moja najboljša prijateljica, gospo Claude Maret, zapustil njen malopridni mož.

Takoj sem šel k njej na stanovanje, kjer sem jo našel postarano, žalostno, toda na videz resignirano. Rekla mi je:

— Ne smemo se čuditi, ako nas v Indiji zadenejo udarci usode. So bitja, ki jim je že od rojstva usojeno, da bodo nesrečni. Jaz sem med njimi. Hočem vam povedati neko prigodo iz mojih otroških let, katere bi se morala večkrat spominjati. Obvarovala bi ne poznejših prevar.

Bila sem takrat v samostanu solskih sester v Prey-sur-Rhone. To je bil znamenit samostan, kjer se dobivale deklice skrbno in popolno vzgojo. Imela sem trinajst let.

Izmed vseh tovarišic sem najbolj vzljubila Noemi Birot, učenke mojih let.

Noemi je bila manjša od mene, rjavih las in temne polti. Ni bila lepa, toda imela je izrazite poteze na obrazu in v očeh nekaj zapevajočega. V splošnem jo druge tovarišice niso marale, ker je bila razdražljiva in samopasne narave.

Ker sem bila jaz nasprotno milega značaja, sem se ji prilagodila in se rada vključila njenim raznovrstnim domisljam; zato sva se razumeli prav dobro.

Vedno sva bili skupaj, med poukom in v prostem času. Prisegli sva si večno prijateljstvo ter bili prepričani, da naju nič na svetu ne more ločiti. Noemijina ljubezen do mene se je izražala sicer več ali manj oblastno, toda trpela nisem radi tega. V svojem srečju sem čutila ljubeče občudovanje do nje.

Včasih je naneslo, da sva se malo sporekli in tiržali jezice, toda že čez nekaj ur sva se pobotali in najino prijateljstvo je zopet oživelo.

Naš samostan je bil obdan z obsežnim nasadom, v katerem je bil določen za vsako učenko kosček zemlje, ki ga je lahko obdelovala po svoji volji. Sadile smo na njem cvetlice, ki so nam bila najbolj priljubljene.

Noemi in jaz sva vsadili na skupnem vrtičku pelargonijo, ki se je kmalu prišla in postajala od dne do dne krepkejša. Predstavljala je najino prijateljstvo, zato sva jo skrbno gojili. Noemi je trebala liste ter odstranjevala žuželke in mušice, jaz pa sem jo zalivala. Če sva se skregali, je pelargonija žalostno povešala glavo, ker jo ni hotela nobena negovati. Ker je prenehalo prijateljstvo, naj ovence tudi cvetlica. Jezna sem bila na Noemi, toda ker je solnce le še pripekalo in je bila nevarnost, da nama pelargonija res ovence, sem jo skrivaj zalila.

Nekoč pa je imel najin prepričljivi resne posledice. Povod temu je bila barva nekega traku in sem jaz omenila: "Ako je kdo temne polti, je lepše, če ne nosi preveč kričavih barv." S tem sem se zamislila Noemi, ki mi je nato zabrusila: "Kaj ti veš, ko si tako abita!"

Razžaljena sem se odstranila. Če tudi mi je bilo težko, misel hotela Noemi več pogledati. Čna pa si ni tega vzela hudo k sreči. Zbrala si je drugo tovarišico, kateri je naslaj vprico mene izkazovala veliko prijateljstvo.

Pelargonija je medtem usahnula.

Ko sem jo gledala tako umrlo pred seboj, me je obšla silna žalost. Bila sem še deklica, toda občutila sem že tedaj eno tistih globokih žalosti žene. Zavedala sem se, da sem izgubila nekaj dragocenega in čutila v sreči obupno praznino, pri tem pa se še vedno spominjala prijateljstva, ki me je družilo z Nemi.

Stvari na svetu sicer umrjejo, toda ne popojoma, ako hranimo spomin na nje. In lahko trdim, da tudi osebe ne umrjejo, dokler se jih spominjamo. Prepričana sem, da je naš spomin svetilnica, kjer žive draga bitja, ki nam jih je ugrabila smrt.

Gojila sem torej e dalje v sr-

sem si namisljala lepo in neskaljeno, kakor sem si ga želela.

Od tedaj sem živela v samostanu sama zase, žalostna in potrta, toda mirna. Nekega dne pa se je zgodilo sledeče:

Bilo je po šolskem pouku. Sedela sem sama na klopi v parku in malomarno žujala, ko ugledam Noemi, ki je naša lonček in v lončku vsajeno pelargonijo vso v evetju.

Ne bom vam pravila, kaj vse mi je tisti trenutek šinilo v glavo. Bila je mešanica nerazumljivih, nasprotnojučih si misli. Srce mi je bilo razburjenosti. Noemi je prišla pelargonijo!... Veliki Bog! Še me ljubi! Ah, zakaj nisem bila jaz tista, ki se je upala prva pustiti in se pokazati velikodušno, jaz, ki sem toliko trpela in še vedno ljubim Noemi!

Nehote sem skočila pokone, razprostrla roki in stekla proti njej. Noemi je bila medtem že na kolnih in grebla jama, kamor je hoteli vsaditi rastlino. Poklicala sem jo... toda ona je samo okrenila glavo in me pogledala. Njen pogled je bil mrgel in porogljiv, tako strašen, da so se mi pričele trepeti noge. V istem času je pristopila k njej njena nova prijateljica in me izzivajoče pogledala. Imela je posodo z vodo in zalila cvetico. Izbrali sta si nalašč pelargonijo za simbol njeunega prijateljstva, da bi mi bolj trgal srce.

Gospa Maret je nehala pripovedovati. Zagledala se je v daljavo in dve solzi sta pritekli na lice, potem pa je zopet povzela:

— Kar se mi je zgodilo kot deklici, bi me moralo pozoriti, da mi usoda tudi pozneje ne bo prižanila. Morala bi se vzdržati vsakih nežnejših nagnenj in odkritosrčnosti... Toda kako naj človek dela to, kar ni v njegovi naravi!

Poročila sem se in ljubila svojega moža, ki pa je bil samopočen tiran. Nekega dne sem zvedela, da me nesramno vara. Razžaljena v svojem ponosu, sem se ga pričela izogibati.

Toda ljubila sem ga še vedno...

Potem sem ga pa videla nekoč, kako vesel in srečen je prišel domov, prepevaje neko pesem. Razprostrla sem roke, da bi ga objela in mu vse odpustila, toda on se mi je posmehoval in norčeval iz mene. Potegnil je iz žepa sliko neke ženske in mi povedal, da je to ona, ki jo ljubi in s katero hoče odslej naprej živeti.

Gospa Maret je končala z besedami:

— Prijatelj moj, vse se ponavlja v življenju nesrečnih bitij. Ni bilo prav, da sem pozabila Noemi.

Iz francosčine P-a S.

Himen.

Te dni sta se poročila v Trstu agnilna člana šentjakobske "Citelnice" Marija Kreševič in Anton Cesar. — 10. sept. se je poročil g. Vladimir Pipan, sin uglednega narodnjaka, trtovejca Pipana s Preserij z Pavlo Kovačiče iz Komna na Krasu.

LADY DIANA MANNERS

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

Slavna angleška igralka, ki igra glavno vlogo v igri "Miracle".

ROYAL MAIL

Naravnost v Cherbourg in Hamburg.

PRIPRAVNE ZVEZE Z

JUGOSLAVIJO.

Privatne kabine — Isborna hrana. Ujuzna postrežba.

ORCA 4. okt.

OHIO 5. okt.

ORBITA 8. nov.

Za informacije vprašajte svojega lokalnega agenta ali pa

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

Sanderson & Son, Inc. Agents

26 Broadway New York City

Promocija

Za doktorja vsega zdravilstva

je bil promoviran na dunajski univerzi opatijski rojak Miro Gradišnik.

Smrtna kosa.

V Trstu je umrl te dni šele v

20 letu starosti tehnik Danilo Perot, član akademiknega ferijalnega društva.

ALI VESTE, —

da zastopa Jugoslavijo na ženevski konferenci jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković? Ali veste, da se izlovalci Helmar turških cigaret postavljajo z izborna kakovostjo 100% čistega turškega tobaka? Kot drugi boste tudi vi z veseljem začeli kaditi turške.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašeni za dajanje naročil na dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:

Za eno leto \$6